

TAL OM FORSKNING & INNOVATION

Marts 2026

Universiteterne spiller en afgørende rolle for samfundsudviklingen ved at levere nyskabende forskning på internationalt topniveau, der bidrager til at løse fremtidens udfordringer med blandt andet klima, demokrati, sundhed og sikkerhed. I Danmark investeres store summer i forskning og udvikling både i offentligt og privat regi, for forskningen udgør grundlaget for fremtidens væksteventyr. Forskning, og særligt grundforskning, er langsigtede investeringer, hvor afkastet først viser sig efter flere år, for det tager som regel tid før teorier og ideer kan blive til f.eks. nye behandlingsformer eller ny grøn energi. Det er helt centralt, at Danmark og Europa har stærke forskningsmiljøer inden for de kritiske teknologier, der skal gøre vores samfund robuste og fremtidssikre.

Samspelet mellem forskningen på universiteter og dansk erhvervsliv er vigtigt for Danmarks konkurrenceevne. Forskning spiller en stor rolle i dansk erhvervsliv, hvor størstedelen af forskningsaktiviteterne i Danmark foregår og finansieres. Forskningen driver innovationen i Danmark frem ved at transformere forskningen til nye produkter og virksomheder, som bidrager til velstand og vækst.

Universiteternes forskning bidrager med at sikre, at internationale talenter i højere grad vælger Danmark og hæver niveauet i dansk forskning yderligere.

Forskningen udgør samtidig grundlaget for universiteternes forskningsbaserede uddannelser. Ved at de studerende på universiteterne undervises af forskere på internationalt topniveau sikres en afgørende videnoverførsel til erhvervslivet.

Hovedpointer

- Fra 2014 til 2024 voksede universiteternes forskningsindtægter fra private midler fra knap 2,2 mia. kr. til 5,6 mia. kr., svarende til en stigning på 159 procent på ti år.
- Private midler finansierer flest forskningsudgifter inden for naturvidenskab og sundhedsvidenskab.
- Forskningsreserven udgør en voksende andel af det offentlige forskningsbudget.
- Efter flere år med fald i andelen af basismidler, løfter nye aftaler om forskningsreserven basismidlerne til universiteterne, så andelen af basismidler forventes at udgøre omtrent halvdelen af universiteternes forskningsindtægter.
- Universiteternes indtægter fra forskningsbaseret myndighedsbetjening er faldet med 26 procent siden 2014.
- Danmark ligger blandt de lande, der hjemtager flest midler fra European Research Council (ERC), hvor midler uddeles på baggrund af forskningens kvalitet.
- I de seneste år er der sket en eksplosiv vækst i antallet af forskere i Kina, mens udviklingen i EU og USA har været mere afdæmpet.
- Sammenlignet med andre lande har Danmark et højt antal forskningspublikationer, der udgives i samarbejde mellem offentlige og private aktører.

Danske Universiteter mener:

- Store stigninger i forskningsfinansieringen fra private fonde har løftet forskningen på de danske universiteter. Stigningen i private midler er den primære drivkraft bag væksten i forskningsaktiviteter på universiteterne, hvilket også har ændret forholdet mellem forskellige typer forskningsfinansiering.
- Det er afgørende for forskningen, at universiteterne har basismidler til forskning, som ikke er prioriterede til bestemte forskningsformål. Derfor glæder det universiteterne, at der med "aftaler om forskning og innovation 2026-2029" blev afsat ekstra frie midler til forskning og innovation.
- Det er u hensigtsmæssigt at forskningsbaseret myndighedsbetjening stadig er underlagt årlige besparelser på 2 procent. Myndighedsbetjening er opgaver, som universiteterne løser for staten.
- Den måde som EU-bevillinger er indregnet i det offentlige forskningsbudget, giver universiteterne uheldige incitamenter, da universiteternes forventede hjemtag modregnes i finanslovens bevillinger. Dermed resulterer universiteternes øgede hjemtag fra EU i tilsvarende lavere finanslovsbevillinger. Danske universiteter mener, at Danmarks bidrag til EU's rammeprogram for forskning burde danne grundlaget for EU-komponenten i det offentlige forskningsbudget.
- Det er centralt, at EU øger ambitionerne for forskning for at følge med Kina og andre lande i teknologiudviklingen.

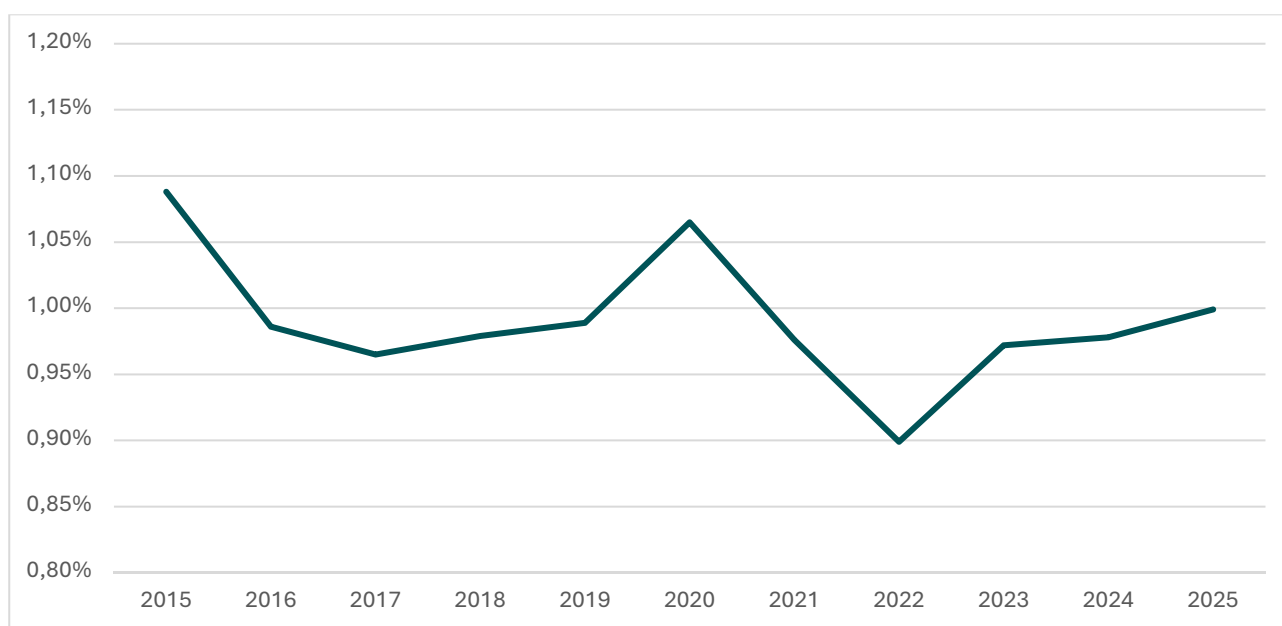
Temaer i publikationen

- Investeringer i forskning
- Ph.d.-uddannelse
- Videnskabelige publikationer
- EU's rammeprogram
- Innovation

Investeringer i Forskning

I 2025 svarede det offentlige forskningsbudget til 1 procent af bruttonationalproduktet. Skiftende regeringer har haft som målsætning, at de årlige offentlige forskningsinvesteringer skal udgøre mindst 1 procent af BNP. I praksis fastsættes det på baggrund af estimater af det fremtidige BNP, hvilket betyder, at det er usikkert, hvorvidt budgettet kommer til at svare til 1 pct. af BNP, når nationalregnskabet er udarbejdet for de givne år.

Figur 1: Danmarks offentlige forskningsbudget i procent af BNP

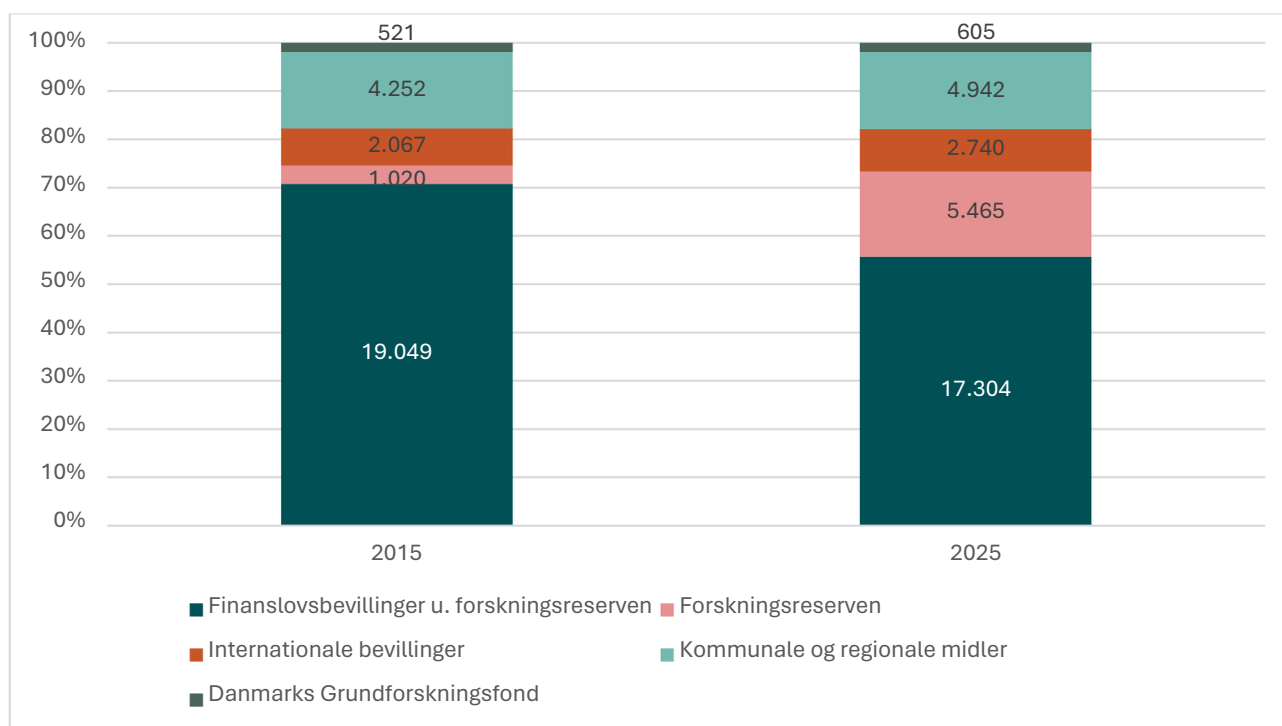
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel: FOUBUD)

Anmærkning: Det offentlige forskningsbudget omfatter forskningsbevillinger på finanslovens konti, samt estimater for forskningsbudgettet i kommuner og regioner beregnet på baggrund af udgifterne i tidligere år. Hertil kommer bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond og internationale bevillinger primært fra EU-programmer. Hvis BNP bliver større end forventet, kommer forskningsbudgettet til at udgøre mindre end 1 pct. af BNP, mens hvis BNP bliver lavere end forventet kommer forskningsbudgettet til at udgøre mere end 1 pct. Det ses f.eks. tydeligt i 2020, hvor corona ramte, og i 2022, hvor væksten i BNP var høj. Yderligere er flere elementer som EU-hjemtag, forskningsaktiviteter i regioner og kommuner ikke kendt på budgetteringstidspunktet.

Investeringer i Forskning

I alt udgjorde det offentlige forskningsbudget 31.056 mio. kr. i 2025, mens forskningsbudgettet i 2015 var på 26.909 mio. kr. opgjort i 2025-priser. Den største andel af forskningsbudgettet findes på finansloven, hvor der findes direkte forskningsbevillinger som f.eks. basismidler til universiteterne. På finansloven findes ligeledes midler til forskningsreserven. Via forskningsreserven fordeler politikerne midler til prioriterede forskningsområder. Forskningsreserven fylder markant mere end tidligere. Det skyldes, at de øvrige forskningsbevillinger på finansloven fastholdes på samme niveau år for år, og at den årlige vækst i BNP for at nå 1%-målet derfor bliver lagt i forskningsreserven. Som et nyt tiltag blev 500 mio. kr. fra forskningsreserven for 2025 udmøntet som frie forsknings- og innovationsmidler til universiteterne. Derudover er der indgået en politisk aftale, som prioriterer en del af midlerne i forskningsreserven for perioden 2026-2029. Foruden midler fra finansloven indeholder forskningsbudgettet for 2025 et estimat for kommuner og regioners forskningsbudgetter og et estimeret hjemtag af internationale midler samt bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond.

Figur 2: Det offentlige forskningsbudget i 2015 og 2025

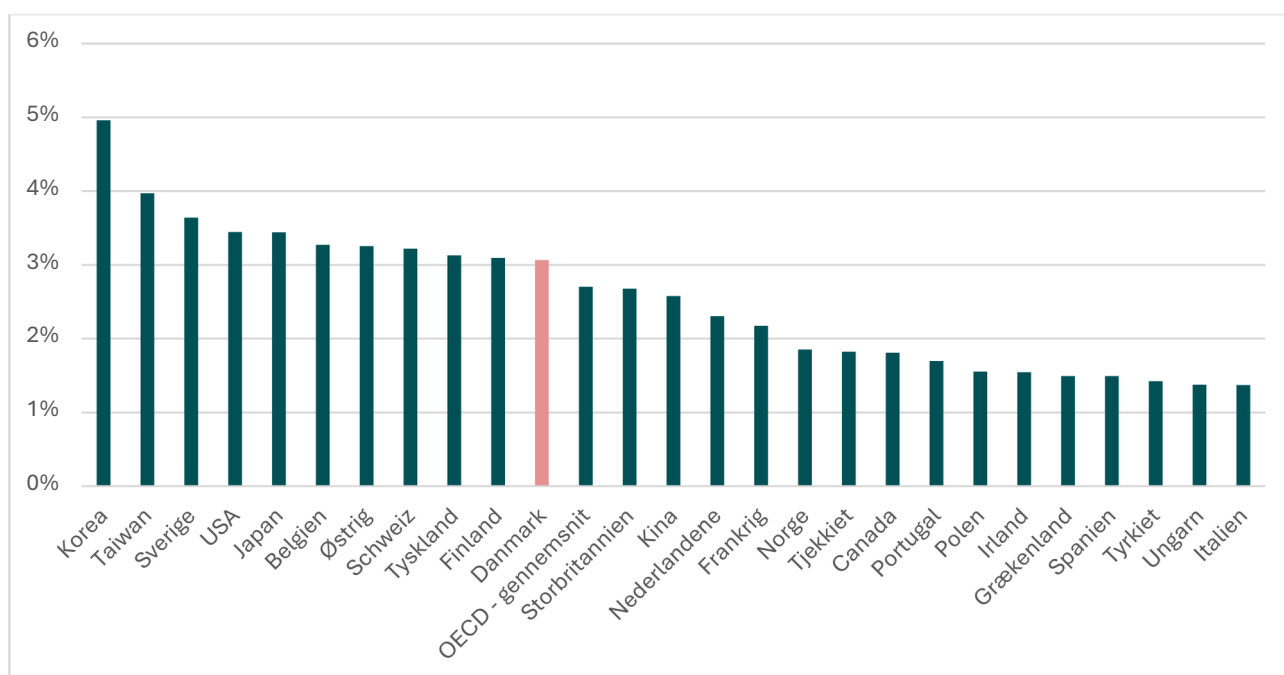
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel: FOUBUD) og egne beregninger

Anmærkning: Opgjort i faste priser.

Investeringer i Forskning

De samlede udgifter til forskning og udvikling i Danmark lå i 2023 på 3,07 procent af BNP, hvilket er over gennemsnittet for OECD-landene på 2,7 procent. Danmark levede dermed op til Barcelona-målsætningen. Andelen kan ses som et udtryk for, hvor forskningsintense økonomierne i de enkelte lande er. I Sydkorea og Taiwan fylder forskning mest, mens Sverige, Belgien, Østrig, Schweiz, Tyskland og Finland er de europæiske lande, der ligger foran Danmark. Sverige er med 3,64 procent det europæiske land, som investerer den største andel af BNP i forskning og udvikling.

Figur 3: Investeringer i forskning og udvikling, opgjort som andel af BNP, 2023

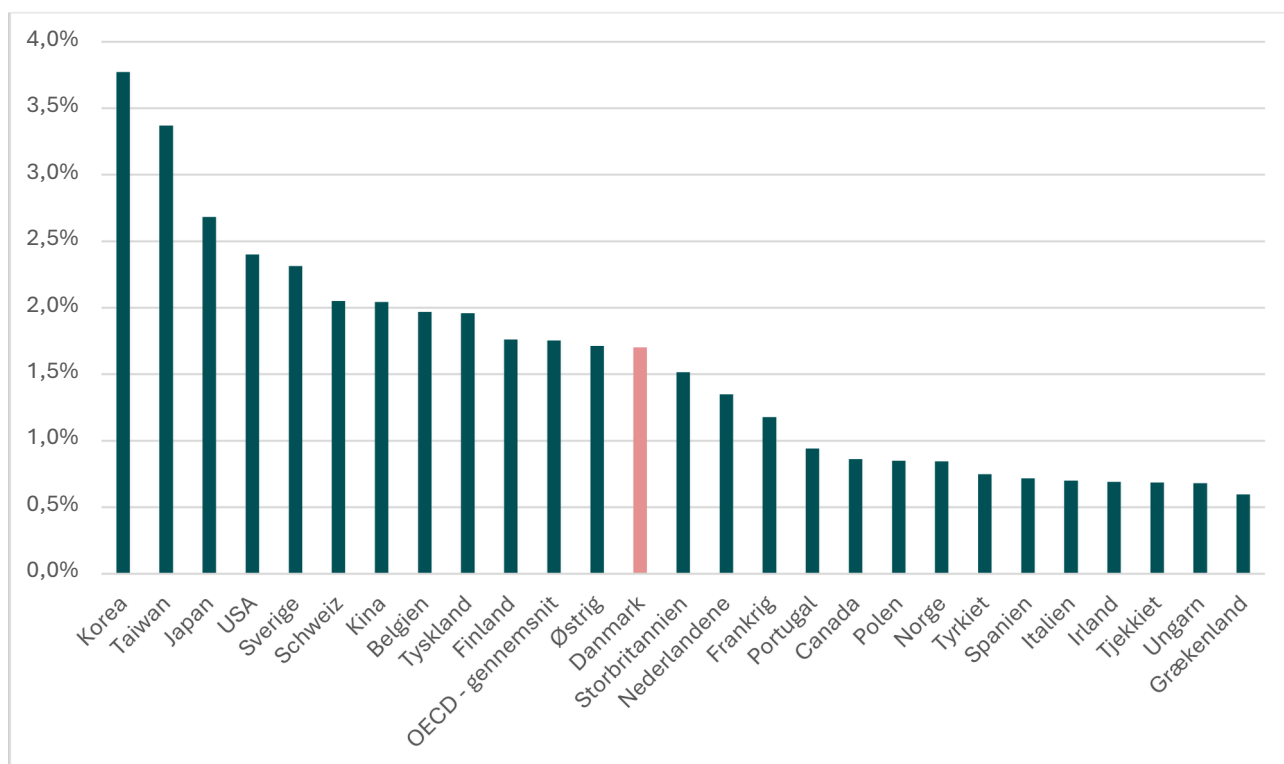
Kilde: OECD (MSTI-database)

Anmærkning: Barcelona-målsætningen er en forpligtelse på at investere midler i forskning og udvikling svarende til mindst tre procent af BNP.

Investeringer i Forskning

Dansk erhvervsliv investerede i alt beløb svarende til 1,7 procent af BNP i forskning og udvikling i 2023. Den private sektor i Danmark er dermed på niveau med gennemsnittet for OECD-landene på 1,75 procent af BNP. Det mest forskningsintense erhvervsliv findes i Sydkorea, efterfulgt af Taiwan, Japan og USA. I Europa er Sverige den økonomi, hvor forskningsinvesteringerne i erhvervslivet er størst relativt til bruttonationalproduktet med 2,31 procent af BNP som investeringer i forskning og udvikling.

Figur 4: Erhvervslivets forskningsinvesteringer som andel af BNP, 2023

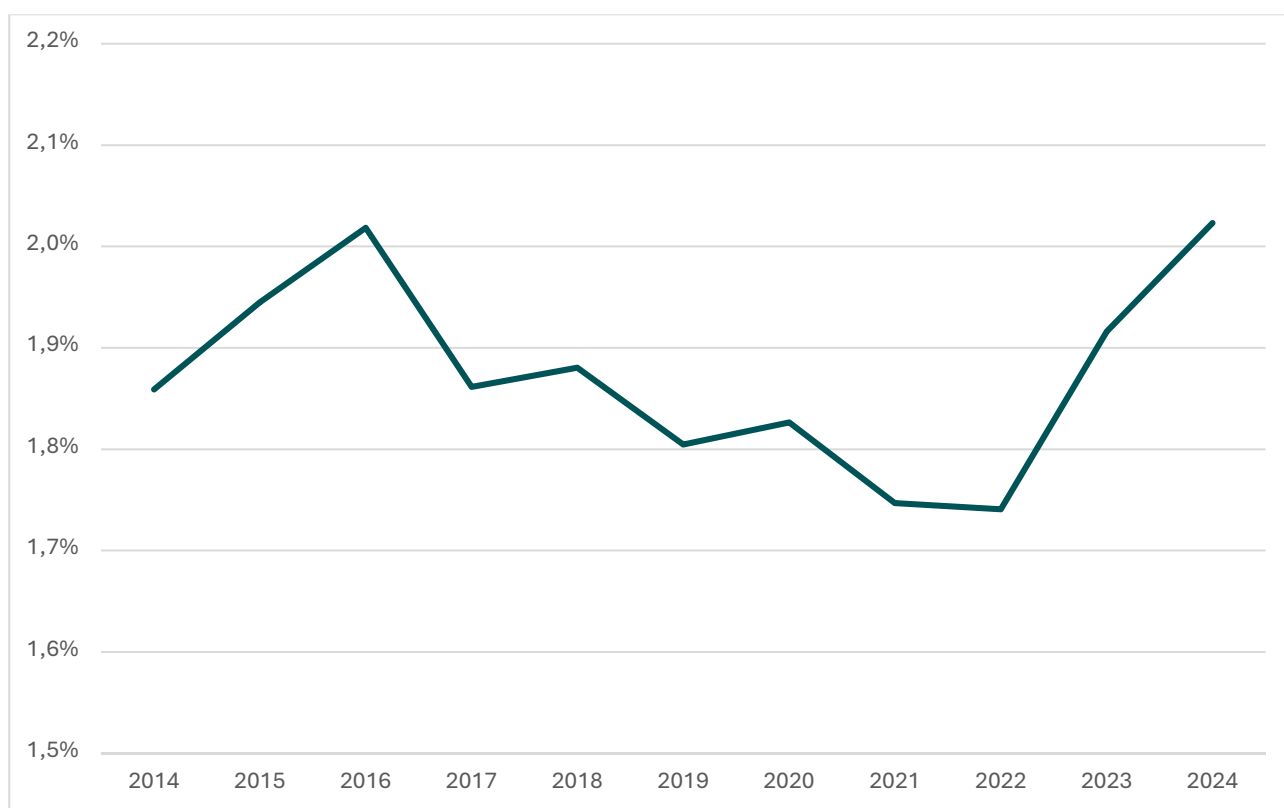
Kilde: OECD (MSTI-database)

Anmærkning: Opgjort som forskningsudgifter finansieret af erhvervslivet.

Investeringer i Forskning

Dansk erhvervslivs investeringer i forskning i forhold til BNP var faldende frem til 2022, hvor forskningsudgifter udgjorde 1,74 procent af bruttonationalproduktet. Siden er investeringerne steget og i 2024 udgjorde erhvervslivets udgifter til forskning 2,02 procent af BNP. Dermed er erhvervslivet nået over niveauet fra tiden op til corona. Erhvervslivet havde forskningsudgifter for omtrent 59,2 mia. kr. i 2024.

Figur 5: Udvikling i erhvervslivets forsknings- og udviklingsudgifter, opgjort som andel af BNP

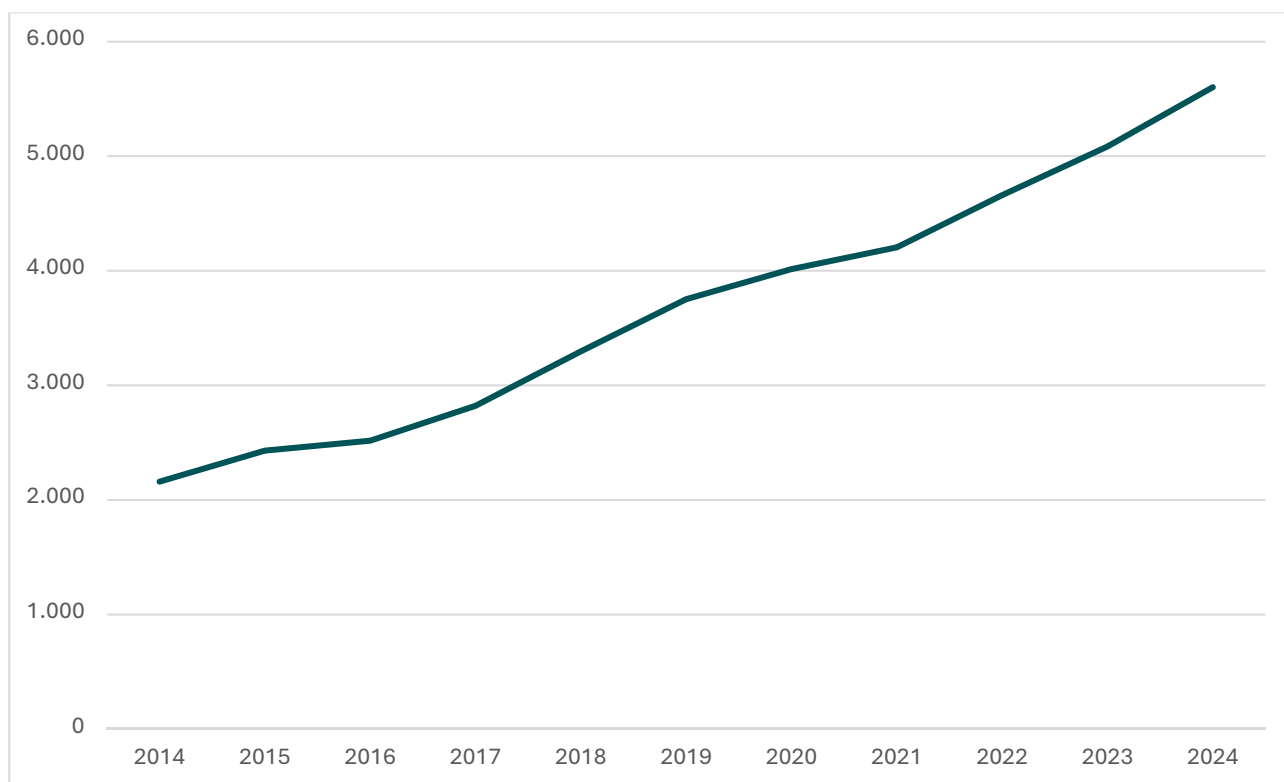
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel RDCE01, NAHD21) og egne beregninger

Anmærkning: Opgjort som erhvervslivets forsknings- og udviklingsudgifter uanset finansieringskilde.

Investeringer i Forskning

Universiteternes forskningsindtægter fra private kilder er gennem de seneste ti år steget fra 2.159 mio. kr. i 2014 til 5.603 mio. kr. i 2024, svarende til en stigning på 159 procent. Stigningen drives primært af, at private fonde har øget deres støtte til forskning på universiteterne. De private midler er hovedårsagen til, at der udføres mere forskning i den offentlige sektor i Danmark end der finansieres af offentlige midler gennem f.eks. basismidler til forskning.

Figur 6: Universiteternes forskningsindtægter fra danske private kilder, mio. kr.

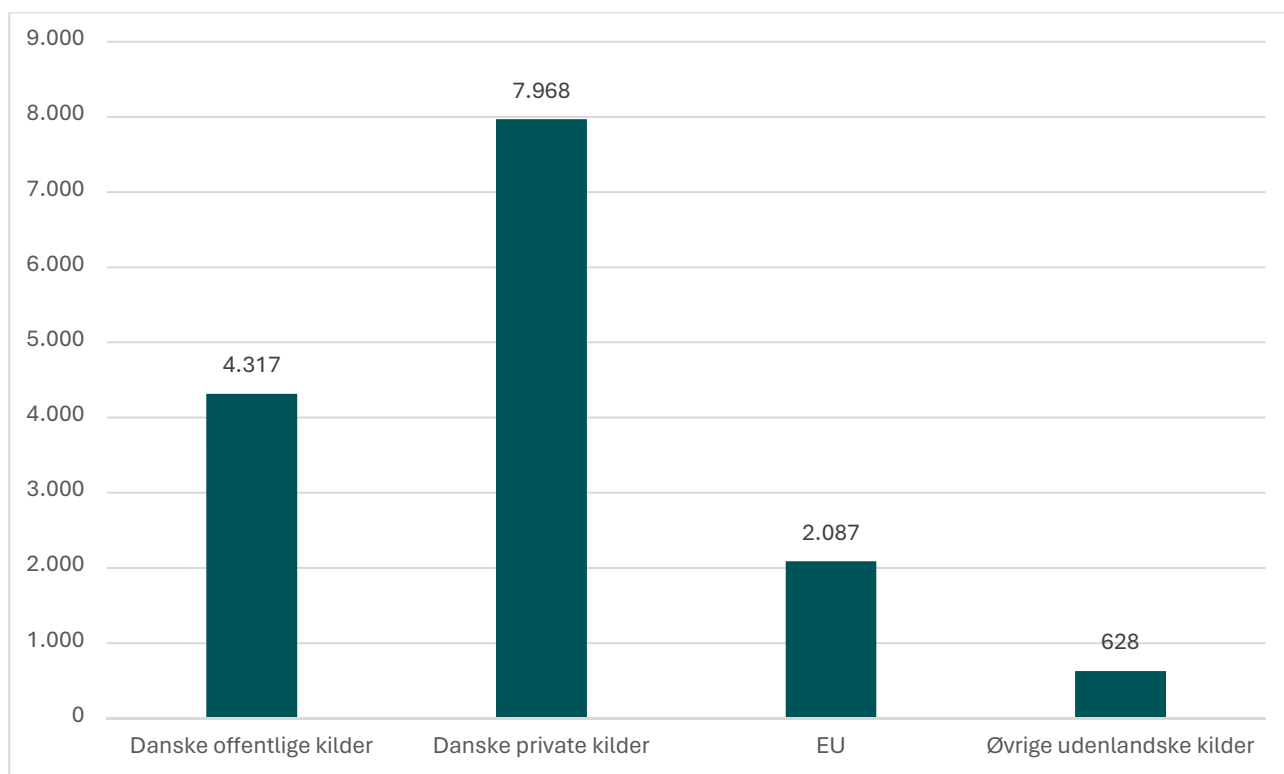
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A; Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Opgjort i faste priser. Danske private kilder dækker primært over forskningsbevillinger fra private fonde.

Investeringer i Forskning

Forskere på de danske universiteter fik i alt lovning på forskningsmidler for 15 mia. kr. fra eksterne hhv. offentlige og private kilder, EU og øvrige udenlandske kilder. Hjemtaget på 15 mia. kr. er midler, hvor der er givet juridisk bindende tilsagn om forskningstilskud til forskningsprojekter, der typisk løber over en årrække. Dermed bliver hjemtaget konverteret til indtægter, efterhånden som forskningsprojekterne skrider frem. Hjemtaget kan dermed give en indikation af, at indtægterne fra private kilder vil stige yderligere i de kommende år, da hjemtaget på 7.968 mio. kr. er væsentligt større end indtægterne på 5.603 mio. kr. (se figur 6).

Figur 7: Universiteternes hjemtag af forskningsmidler i 2024 fordelt på kilde, mio. kr.

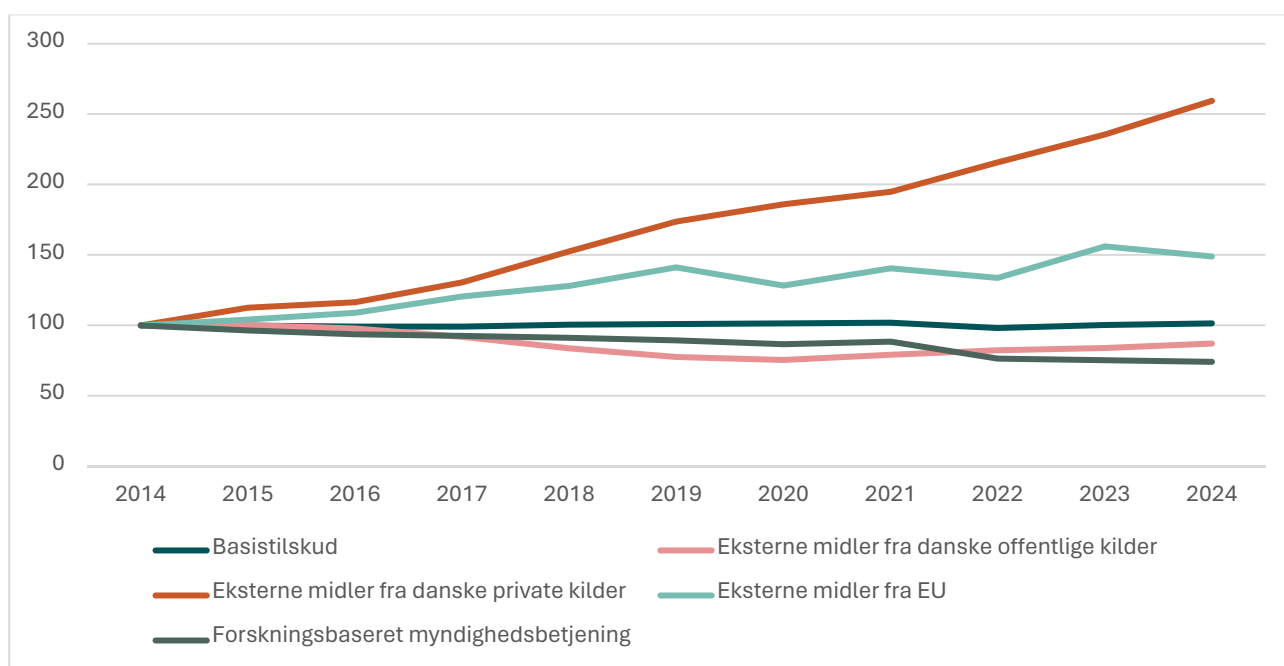
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel K: Samarbejde, sektorniveau

Anmærkning: Kun hjemtag vedr. forskningsaktiviteter indgår i opgørelsen. Hjemtag til andre tilskudsfinansierede aktiviteter er dermed udeladt af figuren.

Investeringer i Forskning

Siden 2014 har der været betydelig vækst i forskningsindtægter fra private kilder og EU, mens basismidlerne i faste priser er på samme niveau som i 2014. Indtægterne fra private kilder er vokset med 159 procent i perioden, mens indtægter fra EU har oplevet en vækst på 49 procent. Samtidig er der sket et fald på 13 procent i indtægterne fra eksterne midler fra offentlige kilder f.eks. offentlige fonde og et fald i indtægter, der relaterer sig til forskningsbaseret myndighedsbetjening. Væksten i særligt de private midler betyder, at basismidlerne til forskning fylder en mindre andel af de samlede forskningsindtægter.

Figur 8: Udvikling i universiteternes forskningsindtægter fordelt på kilder, indekseret (2014=100)

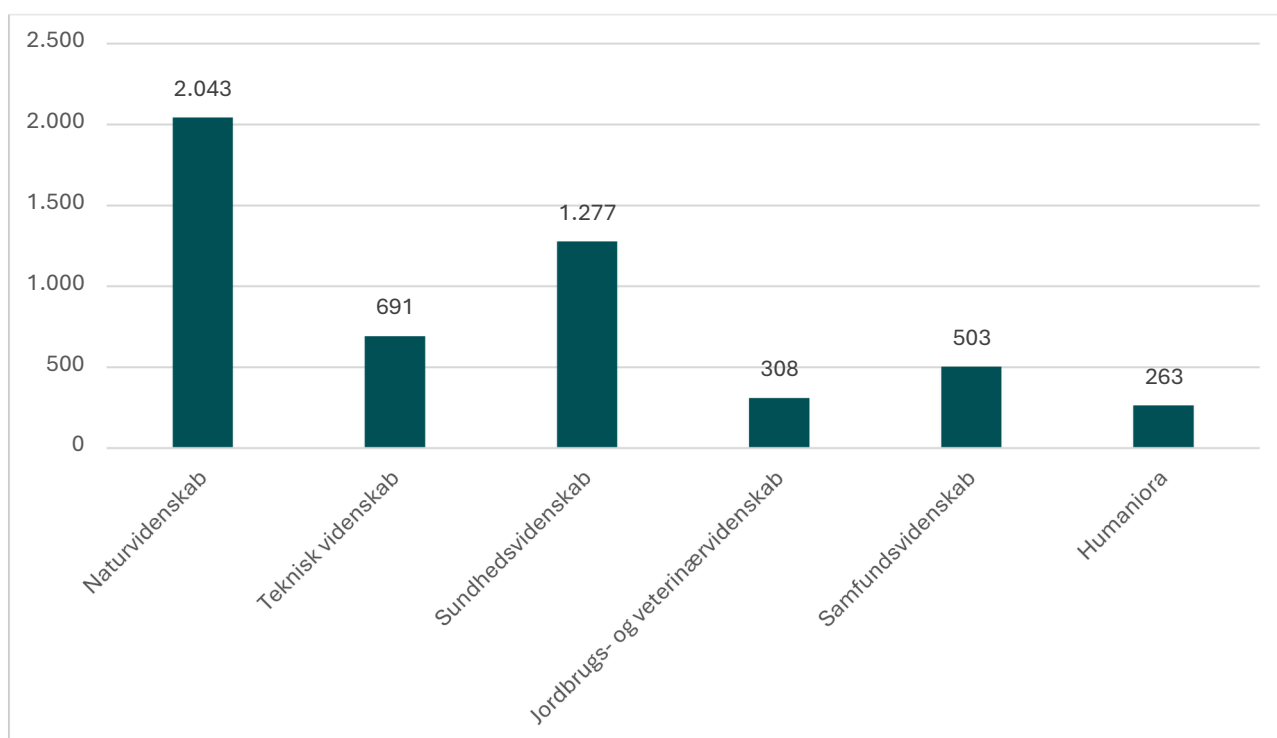
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A; Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Opgjort i faste priser. Danske private kilder dækker primært over forskningsfinansiering fra private fonde.

Investeringer i Forskning

I 2024 finansierede organisationer og fonde i alt forskningsomkostningerne på universiteterne og øvrige højere læreanstalter for 5.085 mio. kr. Størstedelen af de finansierede forskningsaktiviteter lå inden for det naturvidenskabelige hovedområde, hvor organisationer og fonde finansierede forskningsudgifter for 2.043 mio. kr. Herefter følger sundhedsvidenskab med 1.277 mio. kr. og teknisk videnskab med 691 mio. kr. Humaniora var det hovedområde, hvor fonde finansierede færrest forskningsomkostninger med 263 mio. kr.

Figur 9: Organisationer og fondes finansiering af forsknings- og udviklingsomkostninger på højere læreanstalter, fordelt på hovedområde, mio. kr., 2024

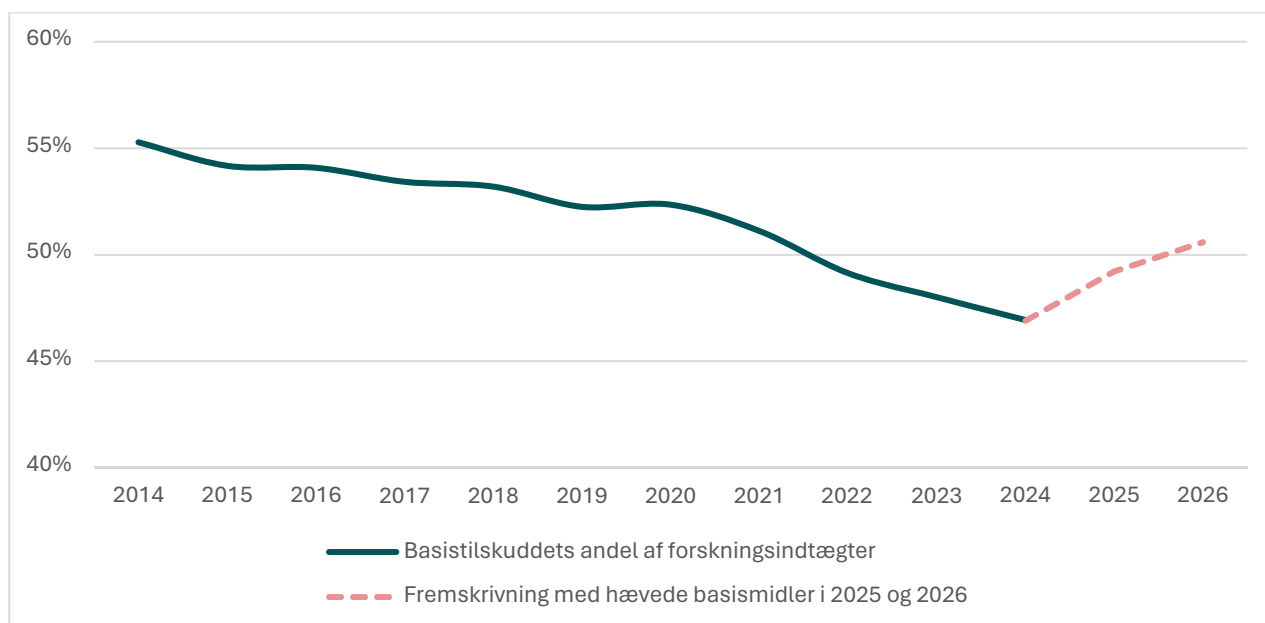
Kilde: Danmarks Statistik: Forskning og Udvikling i det offentlige, tabelsamling 2024 - foreløbige tal

Anmærkning: Begrebet 'højere læreanstalter' indeholder også andre typer videregående uddannelsesinstitutioner udover universiteterne, men universiteterne vurderes at udgøre størstedelen af midlerne i opgørelsen.

Investeringer i Forskning

Basismidler til forskning udgør en faldende del af universiteternes forskningsrelaterede indtægter. Årsagen er ikke, at basismidlerne er faldet, men at forskningen på universiteterne i stigende grad understøttes af midler fra private fonde og til dels EU. I forbindelse med aftalerne om forskningsreserven for 2025 og 2026 har aftalepartier afsat hhv. 500 mio. kr. i 2025 og 800 mio. kr. i 2026 som basismidler til universiteterne. Det betyder, at basismidlernes andel af indtægterne vil stige til omtrent 50 procent i 2026. Den præcise andel vil dog afhænge af væksten i de øvrige forskningsmidler og særligt udviklingen i forskningsfinansieringen fra de private fonde.

Figur 10: Udvikling i basistilskuddets andel af universiteternes forskningsindtægter

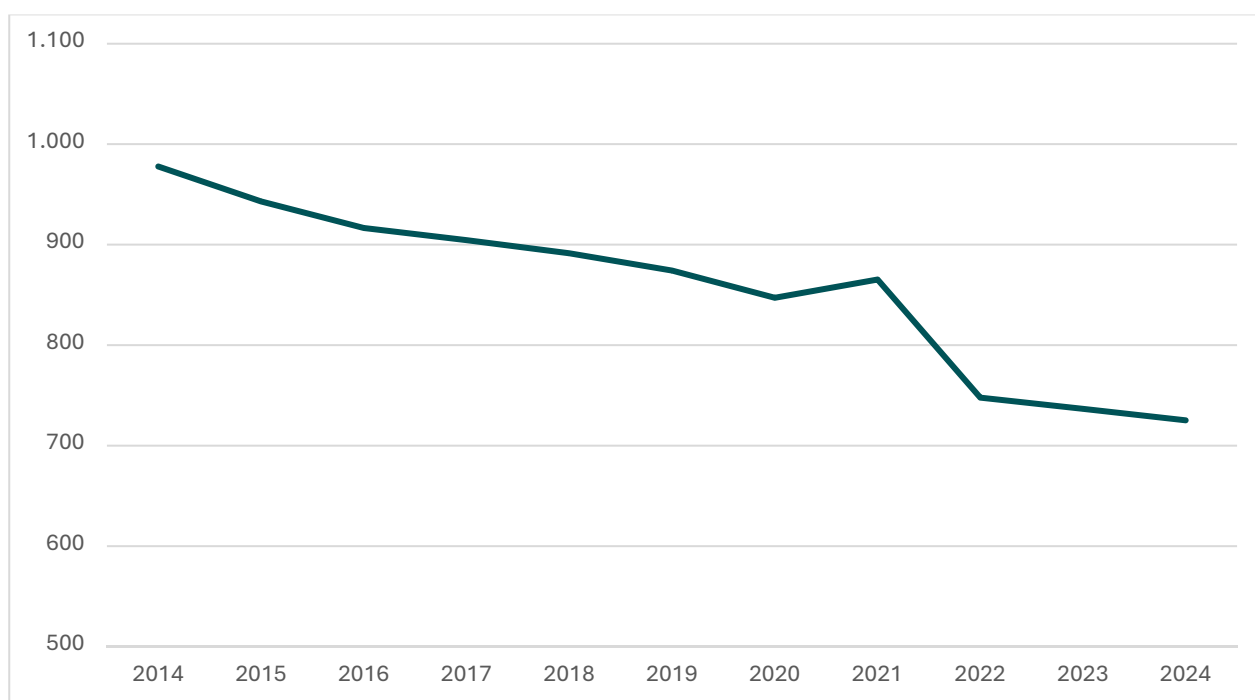
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A; Indtægter, sektorniveau og aftaler om fordeling af forskningsreserven for 2025 og 2026

Anmærkning: 2014-2024 er opgjort i faste 2024-priser. Fremskrivningen er baseret på regnskabstal for 2024 og udmøntede nye basismidler fra aftaler om forskningsreserven for 2025 og 2026 som er i hhv. 2025 og 2026-priser.

Investeringer i Forskning

De danske universiteter udfører en række forsknings- og rådgivningsopgaver for forskellige myndigheder. For de ydelser, som universiteterne leverer til myndighederne, modtager universiteterne et særskilt tilskud. Tilskuddet til forskningsbaseret myndighedsbetjening har været faldende gennem en årrække, da myndighedsbetjening er underlagt det årlige omprioriteringsbidrag i staten på 2 procent. Gennem de seneste ti år er tilskuddet faldet fra 978 mio. kr. i 2014 til 725 mio. kr. i 2024, svarende til et samlet fald i tilskuddet på 26 procent.

Figur 11: Universiteternes indtægter fra forskningsbaseret myndighedsbetjening, mio. kr.

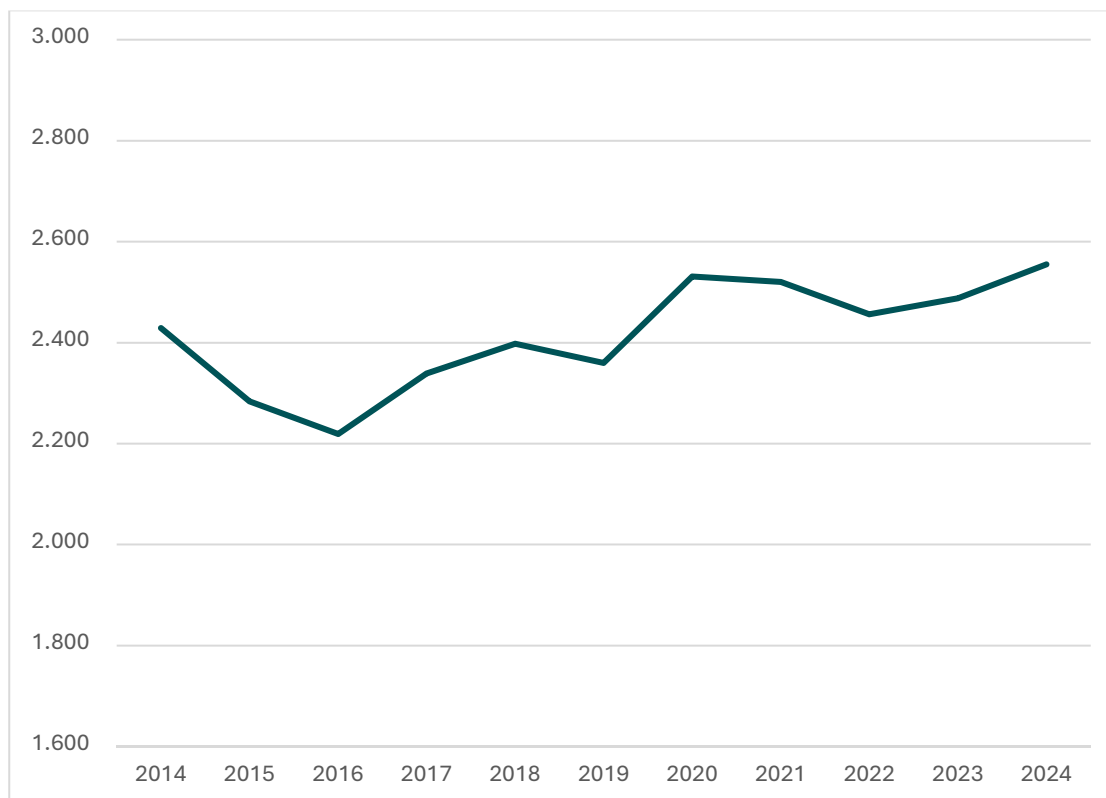
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A; Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Opgjort i faste priser.

Ph.d.-uddannelse

I de seneste fem år har antallet af nyindskrevne ph.d.-studerende været på omtrent 2.500 årligt. I 2016 var antallet nede på 2.219 nyindskrevne ph.d.-studerende, men i 2024 var tilgangen steget til 2.555 nyindskrevne ph.d.-studerende på de danske universiteter.

Figur 12: Tilgang til ph.d.-uddannelser

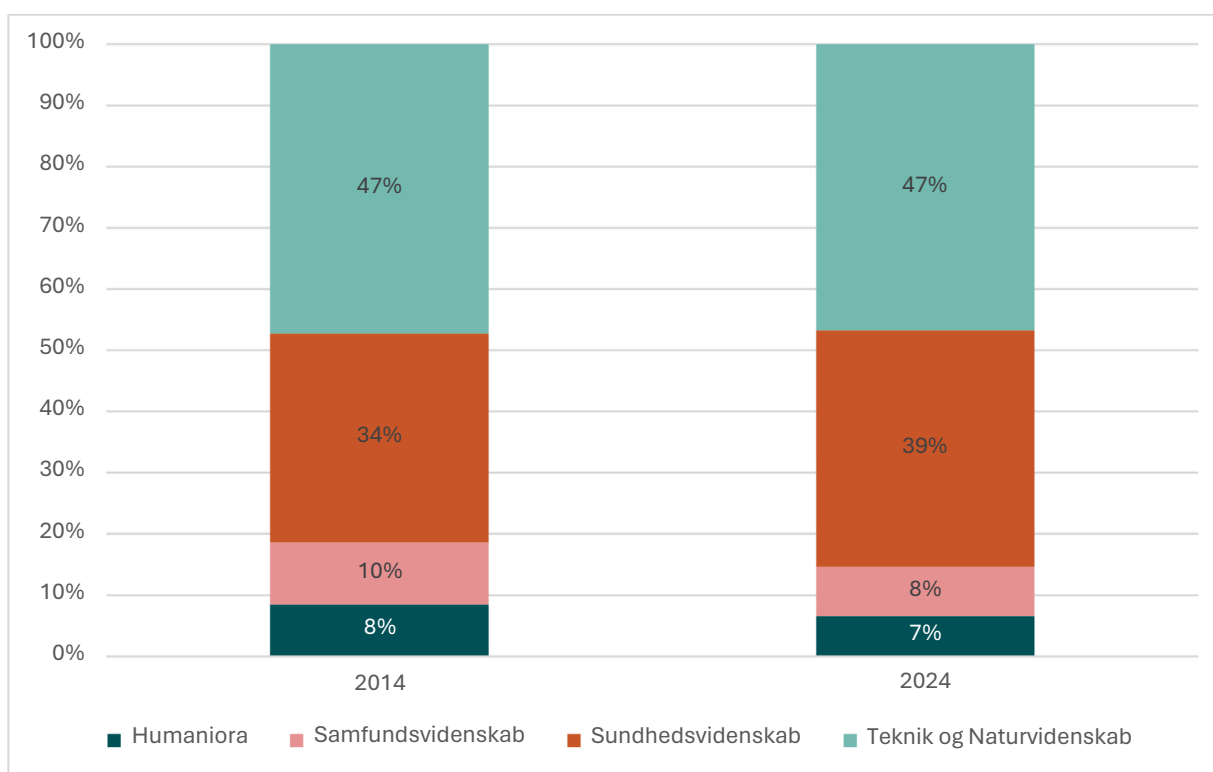
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår uanset finansieringskilde.

Ph.d.-uddannelse

85 procent af ph.d.-tilgangen skete inden for enten det sundhedsvidenskabelige, naturvidenskabelige eller tekniske hovedområde, mens hhv. 8 og 7 procent af tilgangen var inden for det samfundsvidenskabelige hovedområde og humaniora i 2024. Siden 2014 er andelen af ph.d.-studerende på humaniora og samfundsvidenskab faldet, mens andelen for sundhedsvidenskab er steget. Fordelingen mellem hovedområderne afspejler, at størstedelen af den danske universitetssektors forskningsaktiviteter foregår inden for sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab.

Figur 13: Ph.d.-tilgang fordelt på hovedområde

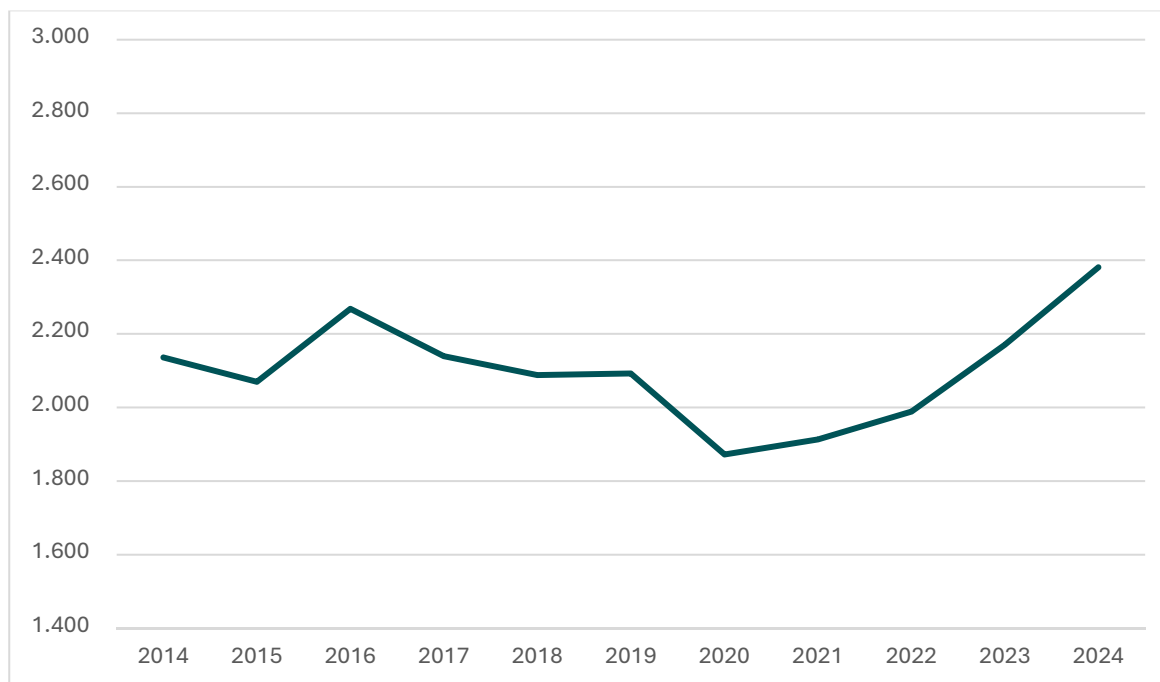
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår uanset finansieringskilde. Grundetafrunding summer tallene på figuren ikke til 100.

Ph.d.-uddannelse

Siden lavpunktet i 2020 er antallet af tildelte ph.d.-grader fra de danske universiteter steget fra 1.872 i 2020 til 2.381 i 2024, svarende til en stigning på 27 procent. I perioden 2014-2019 lå antallet af færdiguddannede ph.d'er typisk omkring 2.100 årligt med undtagelse af 2016.

Figur 14: Tildelte ph.d.-grader

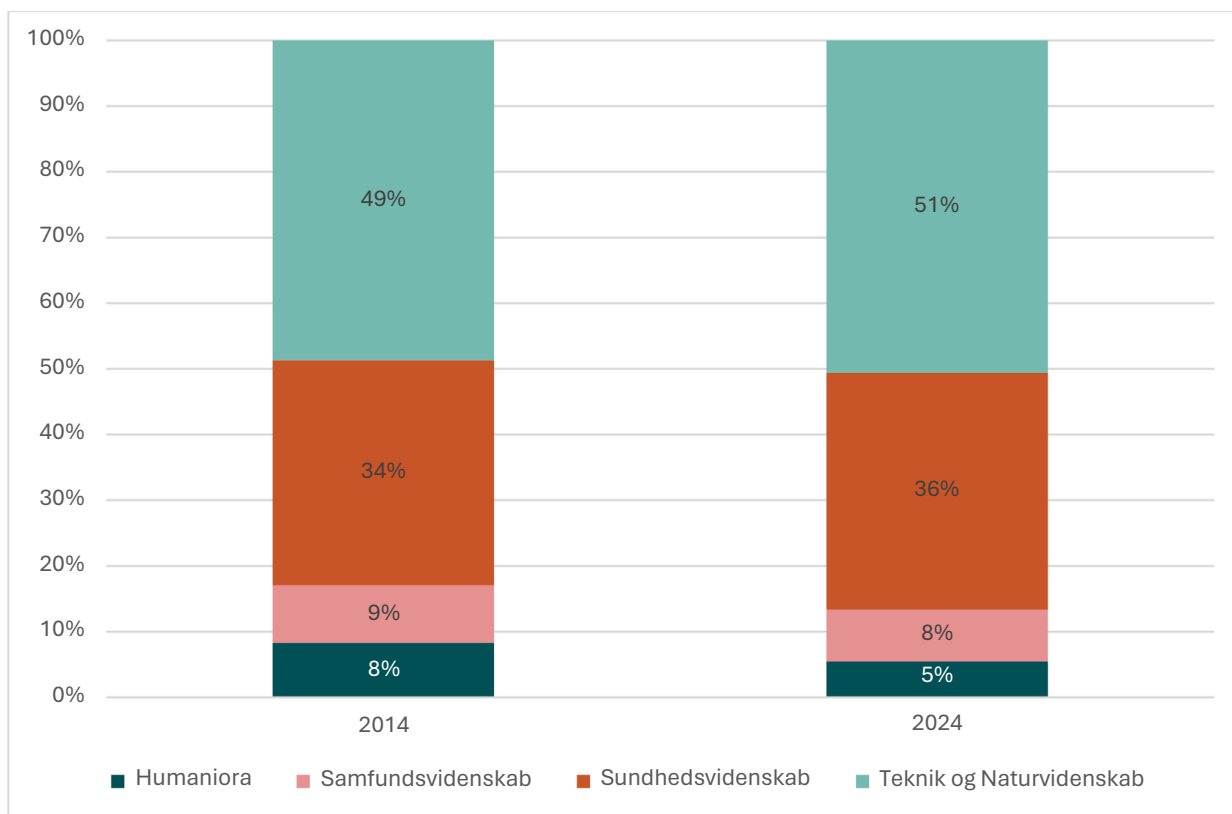
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter kalenderåret. En ph.d.-grad tæller med, når den er godkendt af Akademisk Råd.

Ph.d.-uddannelse

I 2024 udgjorde humaniora og samfundsvidenskab i alt 13 procent af de tildelte ph.d.-grader, mens de resterende 87 procent blev tildelt inden for teknik og naturvidenskab og sundhedsvidenskab. I 2014 udgjorde humaniora og samfundsvidenskab 17 procent, mens de resterende hovedområder stod for 83 procent af ph.d.-gradstildelingen.

Figur 15: Tildelte ph.d.-grader fordelt på hovedområder

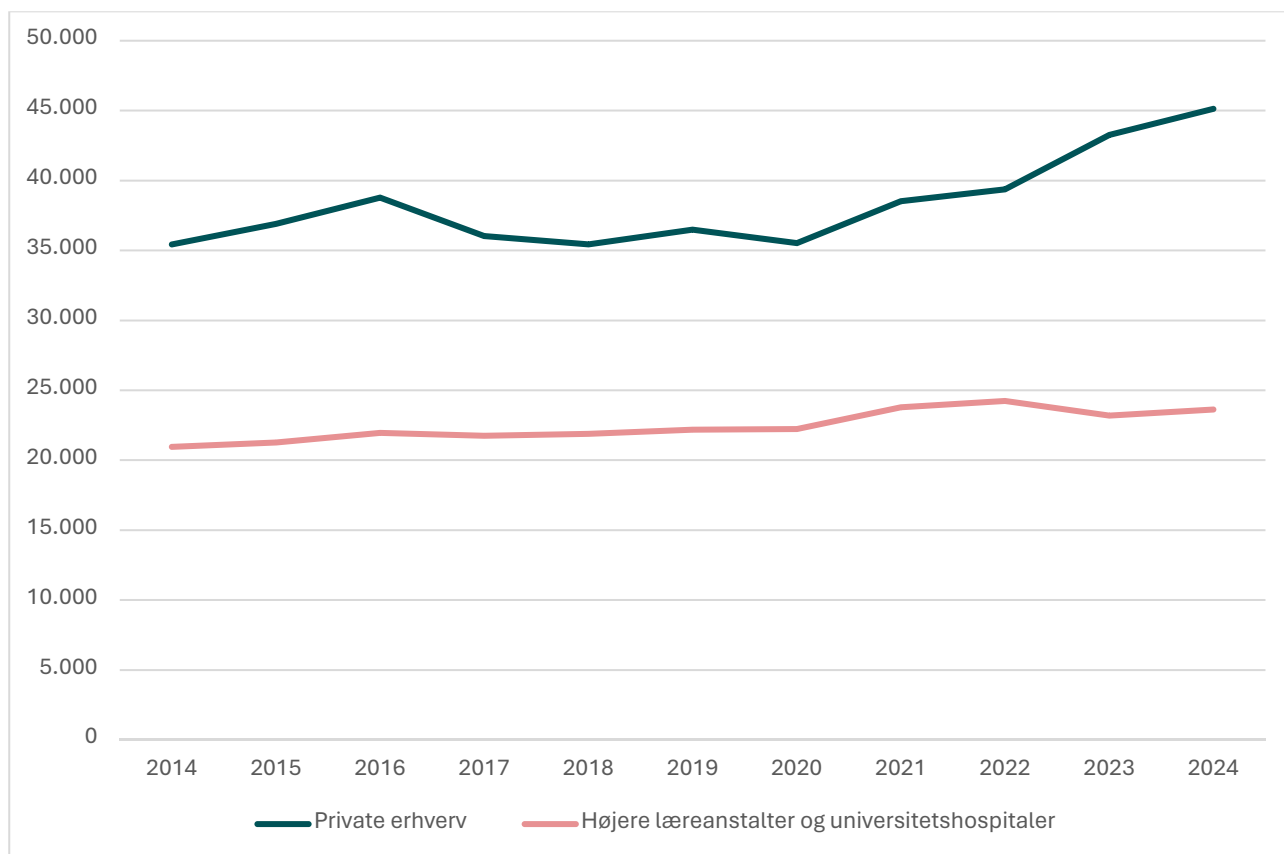
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter kalenderåret. En ph.d.-grad tæller med, når den er godkendt af Akademisk Råd.

Ph.d-uddannelse

Størstedelen af forskere i Danmark findes i det private erhvervsliv. Særligt i de senere år er antallet af forskere i erhvervslivet steget. I perioden 2020-2024 steg antallet af forskere i erhvervslivet fra 35.500 i 2020 til 45.000 i 2024, svarende til en stigning på 27 procent. I samme periode steg antallet af forskere på højere læreanstalter og universitetshospitaler med 6 procent.

Figur 16: Antal forskere i private erhverv, højere læreanstalter og universitetshospitaler

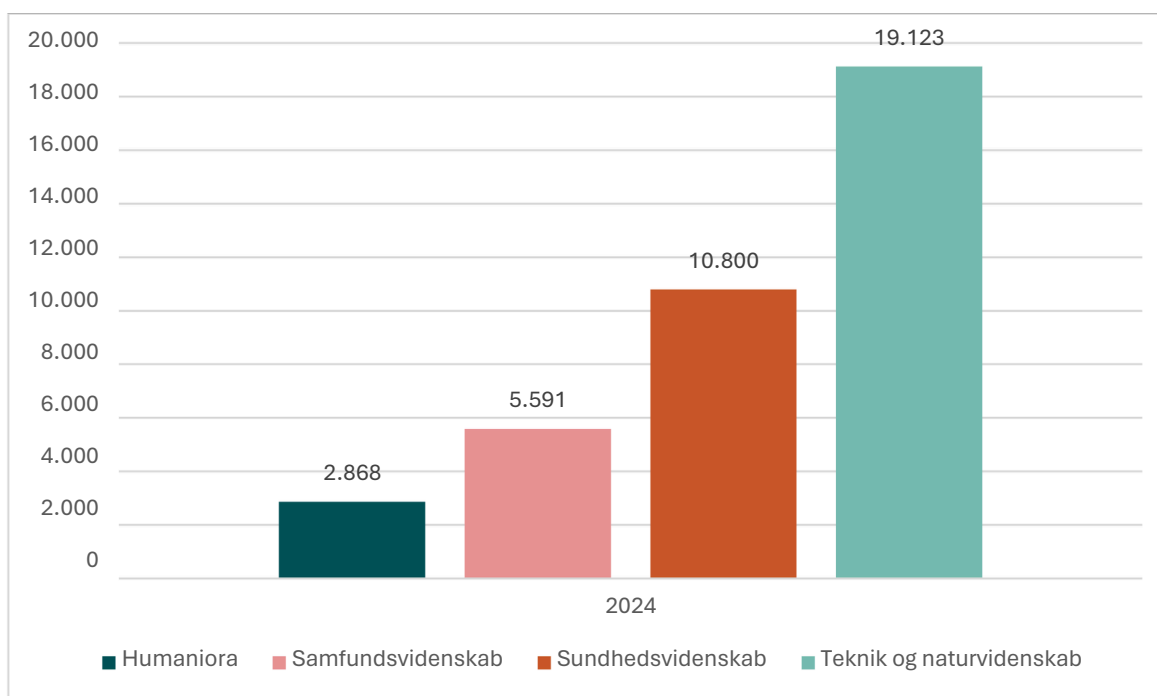
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel: RDCP0129)

Anmærkning: Opgørelsen er uden teknikere og øvrigt personale. Grundet tilknytningen til universiteterne er hospitalerne i den bagvedliggende statistik sammenlagt med hospitalerne.

Videnskabelige publikationer

Størstedelen af de videnskabelige publikationer, der publiceres af forskere tilknyttet de otte danske universiteter, findes på det tekniske og naturvidenskabelige hovedområde, hvor der i 2024 blev publiceret 19.123 forskningspublikationer. 10.800 publikationer blev offentliggjort inden for sundhedsvidenskab, mens 5.591 og 2.868 af de publicerede artikler kan knyttes til samfundsvidenskab eller humaniora.

Figur 17: Antal publikationer fordelt på hovedområde, 2024

Kilde: Danmarks Forskningsportal, globale data

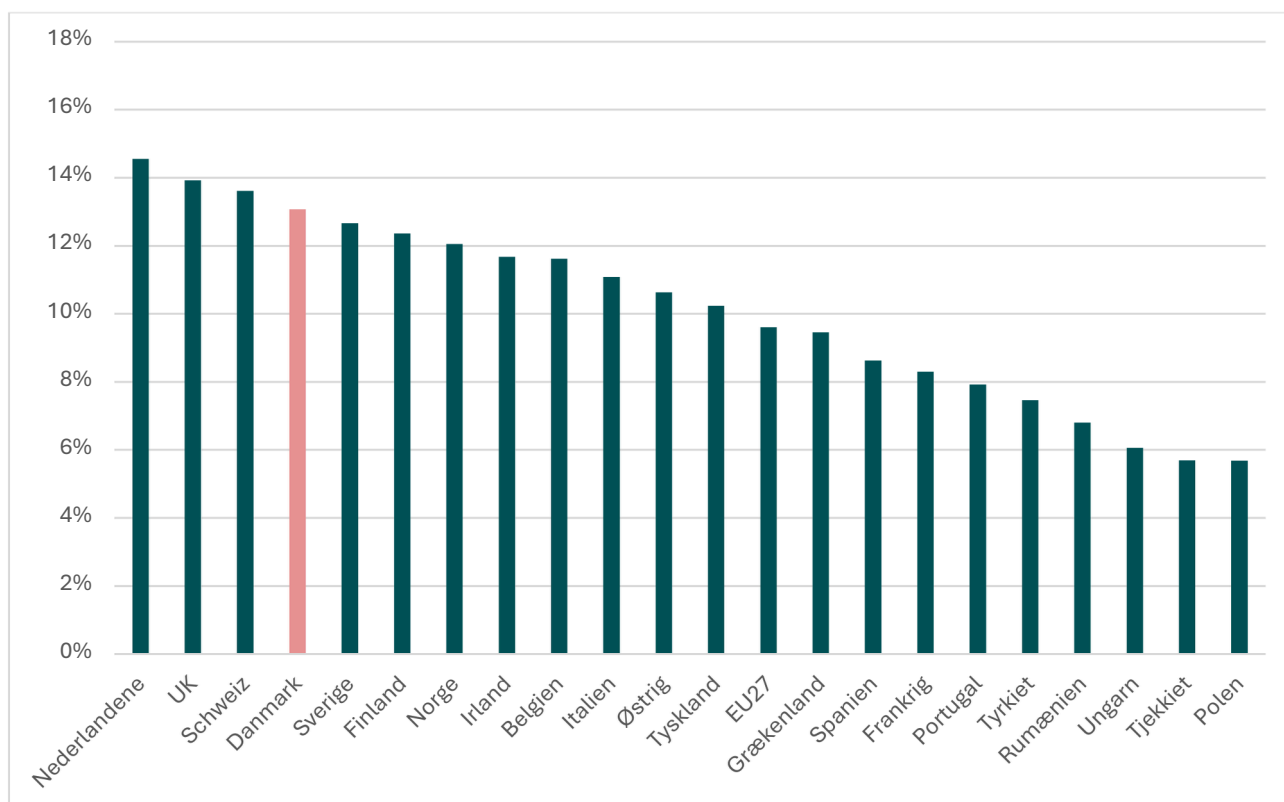
Anmærkning: Alle publikationstyper indgår i optællingen, men kun forskning, der kan knyttes til de otte danske universiteter, er talt med. Samme publikation kan være knyttet til flere hovedområder. Antallet af videnskabelige publikationer, som indikator for forskningsresultater, tager ikke højde for faglige forskelle. På tværs af forskellige fagområder findes forskellige forskningstraditioner, hvor der på nogle områder er tradition for udgivelse af flere korte publikationer, mens der på andre områder er tradition for færre, men mere omfattende publikationer.

Videnskabelige publikationer

13,1 procent af danske forskningspublikationer er blandt de 10 procent mest citerede i verden.

Nederlandene ligger højest i EU med en andel på 14,6 procent. Andelen af top-10 publikationer tolkes som en indikator på forskningens kvalitet og gennemslagskraft, selvom målet muligvis har bias overfor mindre og engelsktalende lande. Gennem en årrække er de europæiske landes andele af top-10 publikationer faldet, hvilket skyldes, at særligt kinesisk forskning fylder mere i det samlede forskningslandskab.

Figur 18: Andel forskningspublikationer blandt de 10 pct. mest citerede i verden

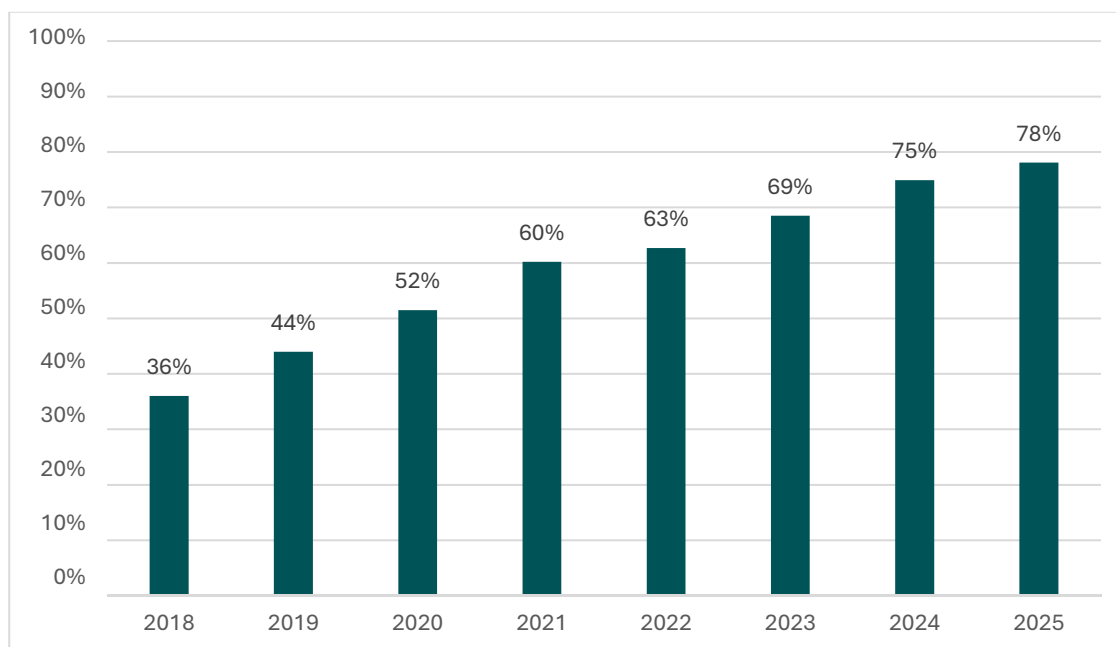
Kilde: Innovation Scoreboard 2025

Anmærkning: Opgørelsen bygger på Scopus data.

Videnskabelige publikationer

Den nationale strategi for open access har som mål, at der i 2025 er uhindret digital adgang til fagfællebedømte forskningsartikler fra danske forskningsinstitutioner med maksimalt 12 måneders forsinkelse. Formålet er at sikre fri adgang til de nyeste forskningsresultater for f.eks. virksomheder og forbedrede forskningsmuligheder særligt for tværfaglige forskningsområder. I 2025 nåede andelen af universiteternes forskningspublikationer, der lever op til målet i den nationale strategi, 78 procent. Af de resterende 22 procent var 12 procent uudnyttede og 10 procent var blokeret. Blokerede publikationer er forskningsartikler, der er omfattet af embargoperioder på mere end 12 måneder.

Figur 19: Andel af universiteternes forskningspublikationer, der betegnes som grøn open access

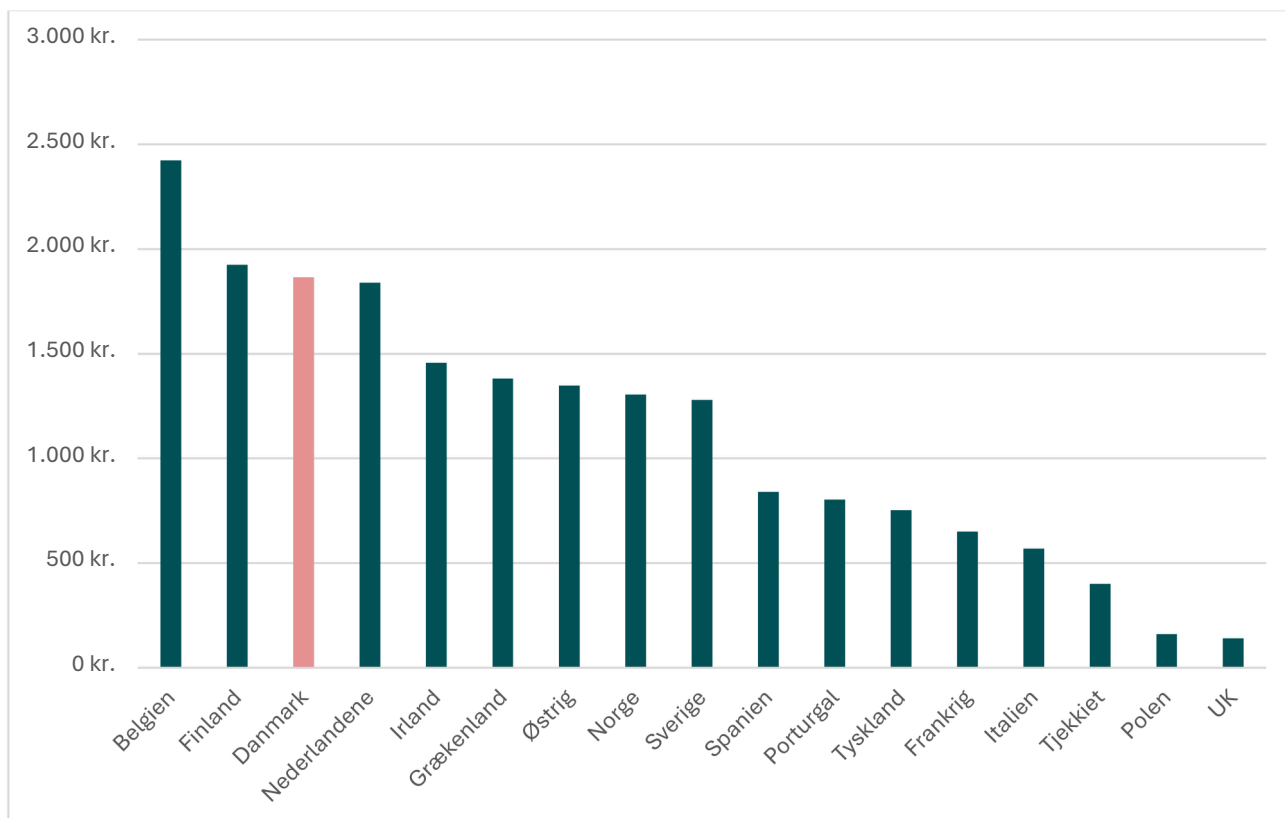
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets open access indikator

Anmærkning: Grøn open access dækker over publikationer, der er tilgængelige på lokale eller eksterne repositorier eller i dedikerede open access-tidsskrifter eller tidsskrifter med embargoperioder på under 12 måneder. En embargoperiode betyder, at en publikation er låst og ikke tilgængelig for ikke abonnenter. Nogle tidsskrifter tilbyder, at artikler kan låses op mod betaling.

EU's-rammeprogram

I EU's nuværende rammeprogram, Horizon Europe har Danmark hjemtaget midler svarende til 1.865 kr. pr. indbygger. Sammenlignet med andre lande er det kun Belgien og Finland, der hjemtager flere midler end Danmark. I alt svarer Danmarks foreløbige hjemtag fra rammeprogrammet til ca. 11,2 mia. kr.

Figur 20: Hjemtag fra EU's rammeprogram Horizon Europe, pr. indbygger

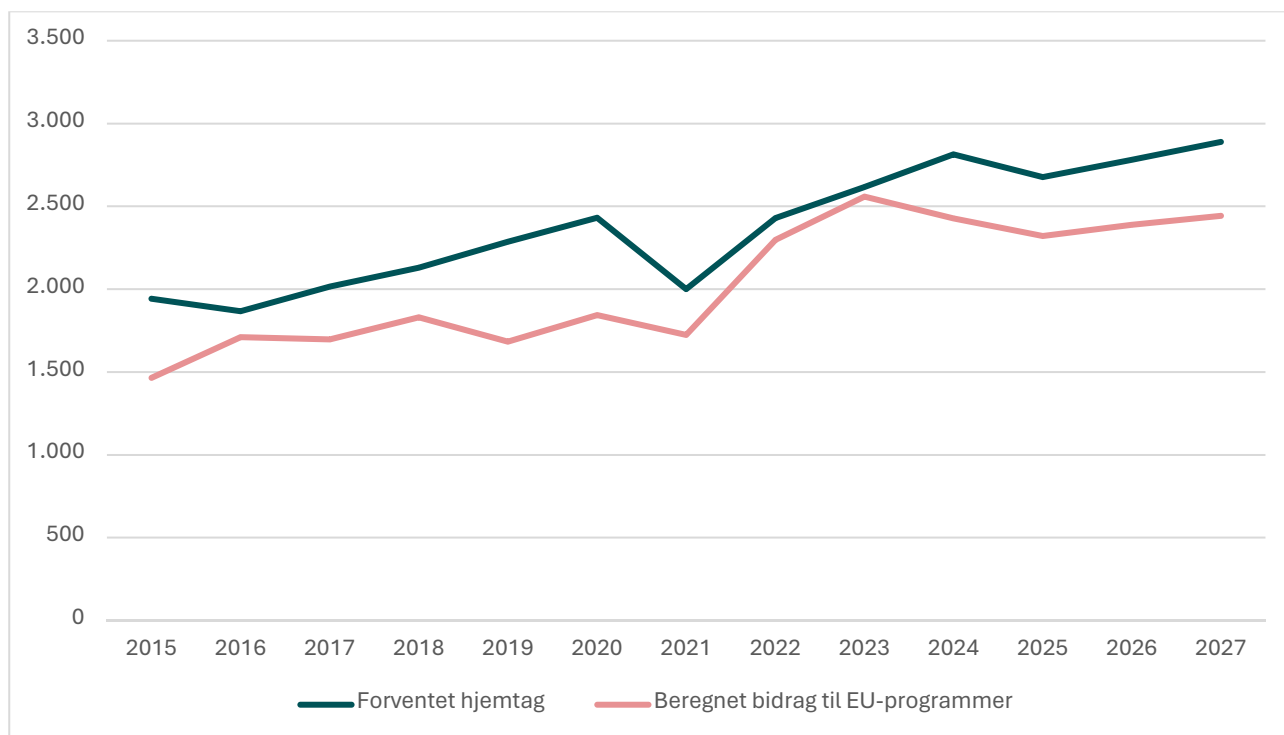
Kilde: EU-kommissionen: Udtræk fra CORDIS database - opdateret 6. februar 2026 og Eurostat og OECD

Anmærkning: Opgørelsen inkluderer alt hjemtag fra Horizon Europe inklusiv forskningsmidler, der er hjemtaget af andre forskningsinstitutioner uden for universiteterne. Hjemtaget pr. indbygger er beregnet på baggrund af befolkningstal pr. 1. januar 2025, for UK er befolkningstallet for 2024. Horizon Europe er EU's rammeprogram for forskning og innovation i perioden 2021-2027. Programmet har et samlet budget på ca. 700. mia. kr.

EU's-rammeprogram

Ifølge en opgørelse fra Uddannelses- og Forskningsministeriet i et svar til Folketinget overstiger det forventede hjemtag i det offentlige forskningsbudget det beregnede bidrag til EU-forskningsprogrammer. Det forventede hjemtag er centralt, da det er det tal, som modregnes finanslovsbevillingerne mht. målsætningen om 1 procent af BNP i offentlige forskningsinvesteringer.

Figur 21: Forventet hjemtag og beregnet bidrag til EU-programmer for forskning og innovation

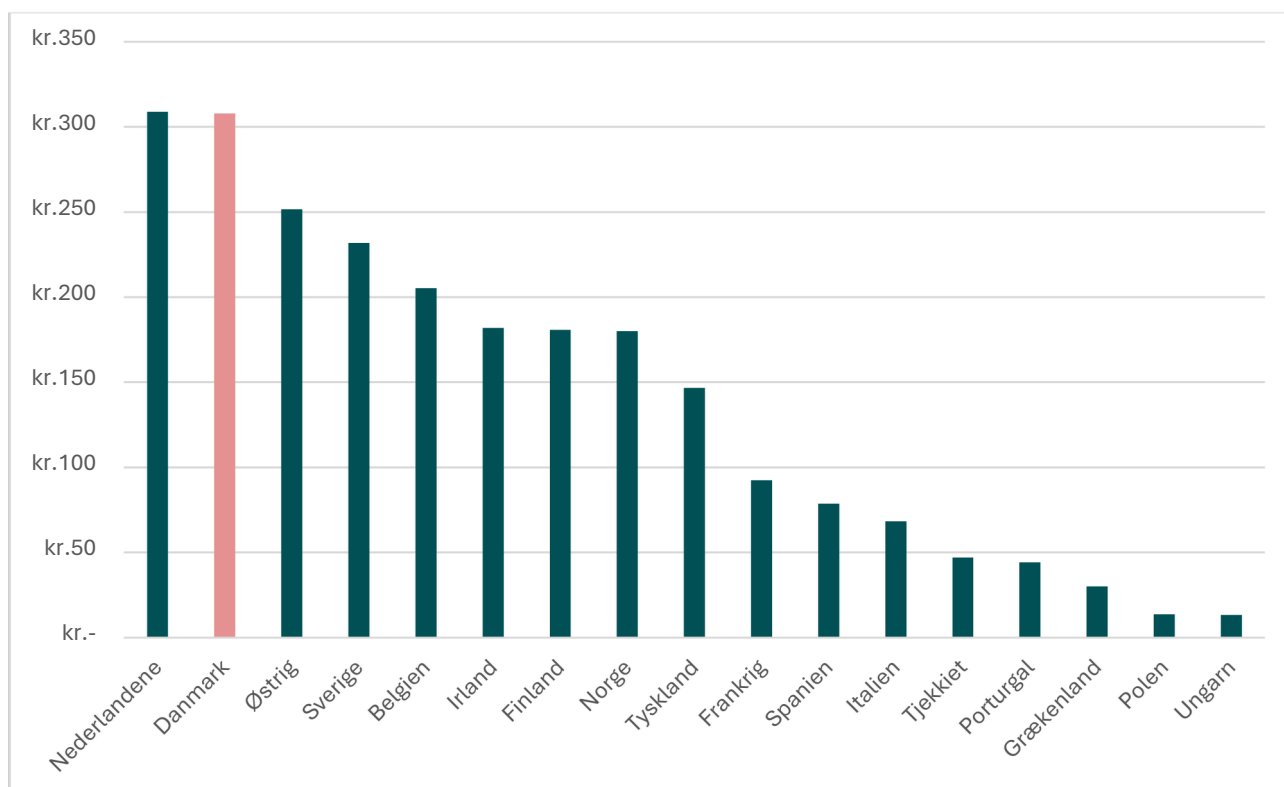
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet - Uddannelses og Forskningsudvalget 2022-2023 (2. samling) UFU Alm. del - endeligt svar på spørgsmål 236. data på baggrund af EU-kommissionen, Danmarks Statistik og Finansministeriet

Anmærkning: Opgjort i 2024-priser. Det forventede hjemtag fra EU's forskningsprogrammer i 2015-2023 tager udgangspunkt i en opgørelse fra Danmarks Statistik, som er pl-omregnet med udgangspunkt i en årlig prisudvikling på 2,0 pct. Det forventede hjemtag fra EU's forskningsprogrammer i 2024-2027 tager udgangspunkt i det offentlige forskningsbudget for 2024 udarbejdet i forbindelse med regeringens forslag til finanslov for finansåret 2024. Det forventede hjemtag udregnes med udgangspunkt i den gennemsnitlige, årlige hjemtagsandel i senest afsluttede EU-budgetperiode (2014-2020). Det reelle hjemtag i indeværende EU-budgetperiode (2021-2027) har derfor ikke betydning for det budgetterede hjemtag.

EU's-rammeprogram

Danmark er et af de lande, der klarer sig bedst i konkurrencen om at hjemtage midler til forskningsprojekter fra European Research Council (ERC). I perioden 2022-2024 hjemtog Danmark 1.845 mio. kr. fra ERC, svarende til 308 kr. pr. indbygger. Særligt for ERC-bevillinger gælder det, at forskningsansøgningerne alene vurderes ud fra excellence-kriterier baseret på forskningens kvalitet. Derfor anses ERC-bevillinger også som særligt præstigefulde blandt forskere, og ERC-bevillinger benyttes også ofte som mål for forskningskvalitet.

Figur 22: Hjemtag fra European Research Council

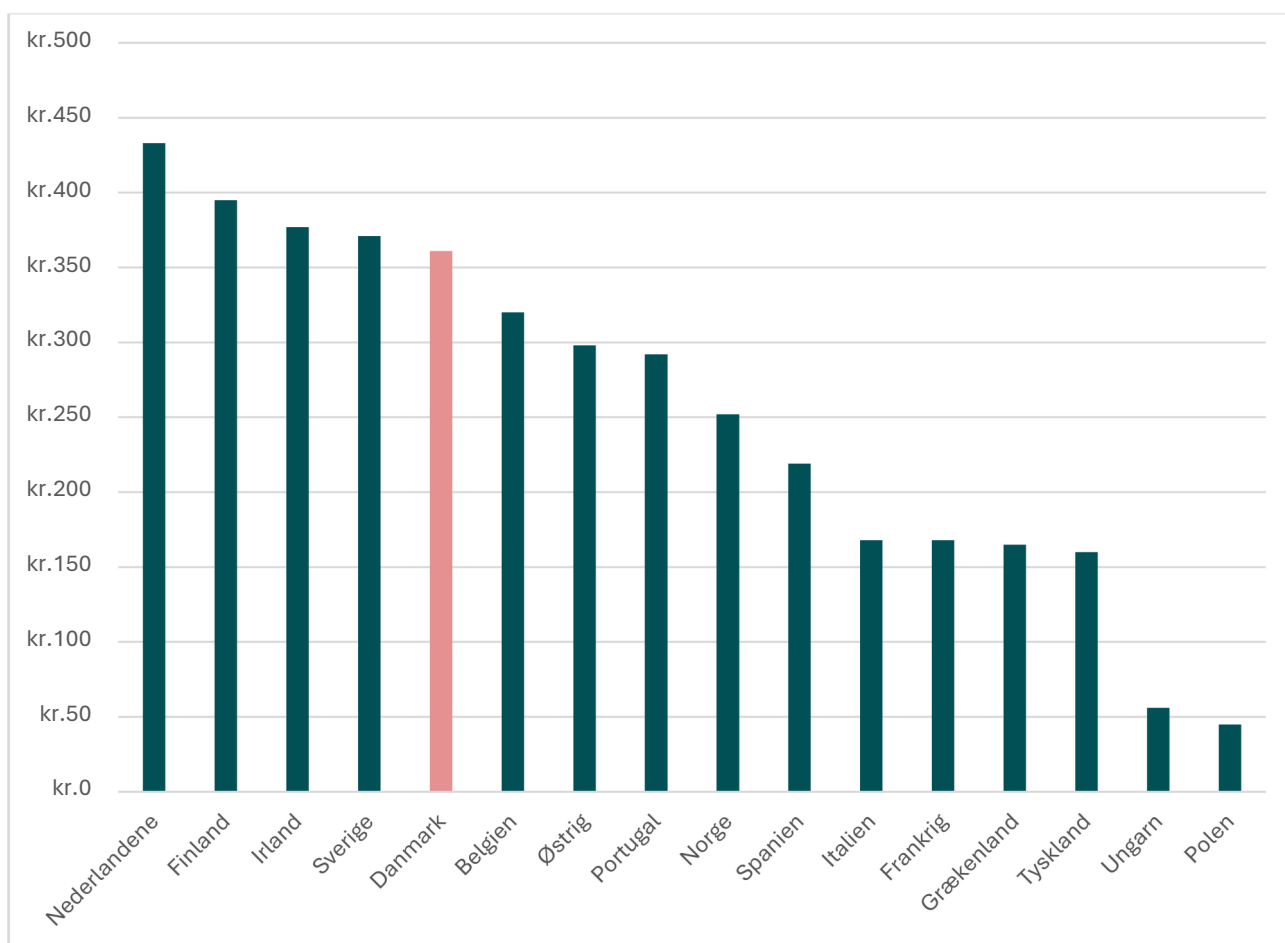
Kilde: European Research Council (ERC) og Eurostat

Anmærkning: ERC er finansieret med ca. 17 procent af midlerne i Horizon Europe-programmet. Opgørelsen inkluderer ikke Proof of Concept-bevillinger. Befolkningstallet er opgjort pr. 1. januar 2025.

EU's-rammeprogram

Målt pr. indbygger har Danmark modtaget bevillinger på 316 kr. pr. indbygger fra European Innovation Council (EIC). I alt svarer hjemtaget til 2.163 mio. kr. EIC understøtter f.eks. innovationsaktiviteter i små og mellemstore virksomheder, som via udviklingsarbejde forsøger at gøre teoretisk forskning til produkter, som kan skaleres og danne grundlag for en forretning. EIC støtter *Game-changing innovations*.

Figur 23: Bevillinger fra European Innovation Council (EIC)

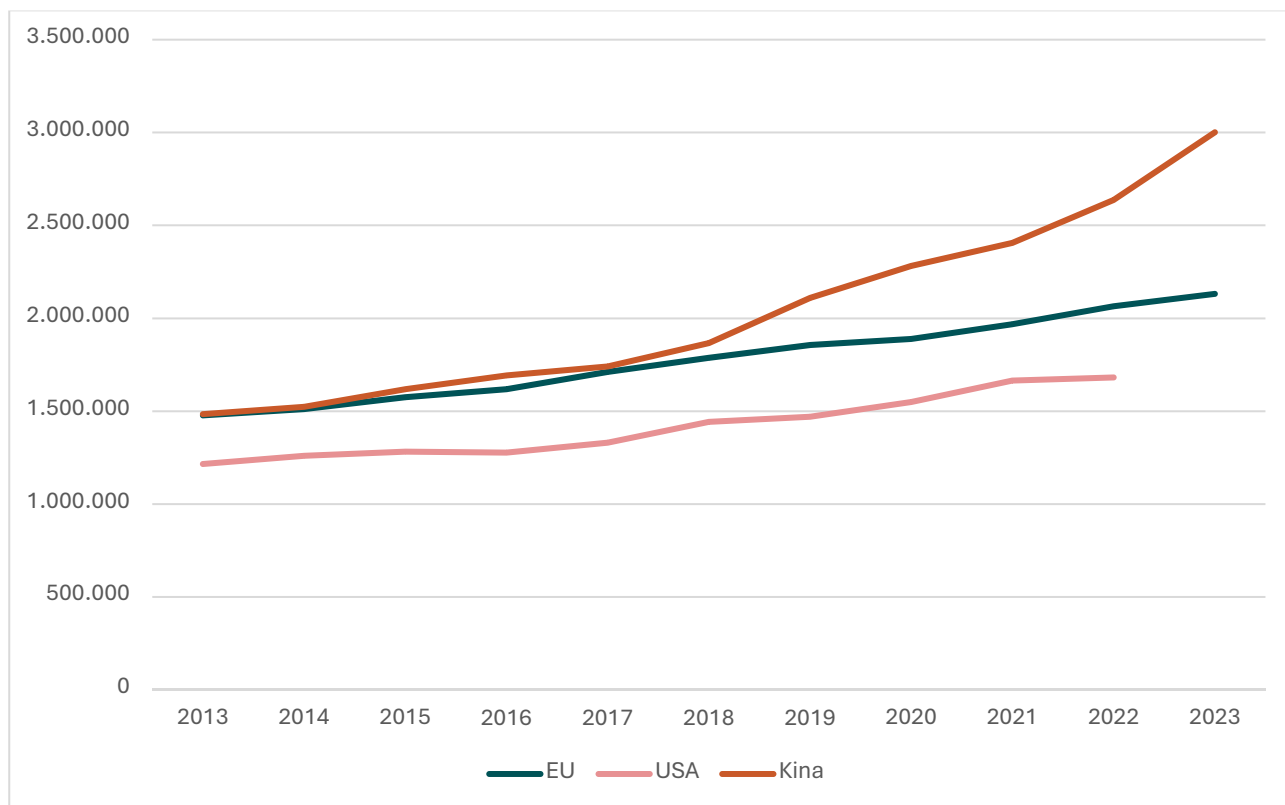
Kilde: European Innovation Council (EIC), Data hub

Anmærkning: EIC er en del af EU's rammeprogram Horizon Europe. EIC består af tre underprogrammer - Pathfinder, Transition og Accelerator. Befolkningstallet er opgjort pr. 1. januar 2025. Data om EIC er opdateret d. 21. november 2025.

EU's rammeprogram

Antallet af aktivt forskerpersonale i EU og Kina lå i 2013 antalsmæssigt på samme niveau på omtrent 1,5 mio. forskere. Siden er antallet af forskere i Kina vokset og fordoblet til ca. 3 mio. forskere, mens antallet i EU er steget til 2,1 mio. Antallet af forskere i USA er vokset fra 1,2 mio. i 2013 til ca. 1.7 mio. i 2022.

Figur 24: Antal forskere i EU, USA og Kina

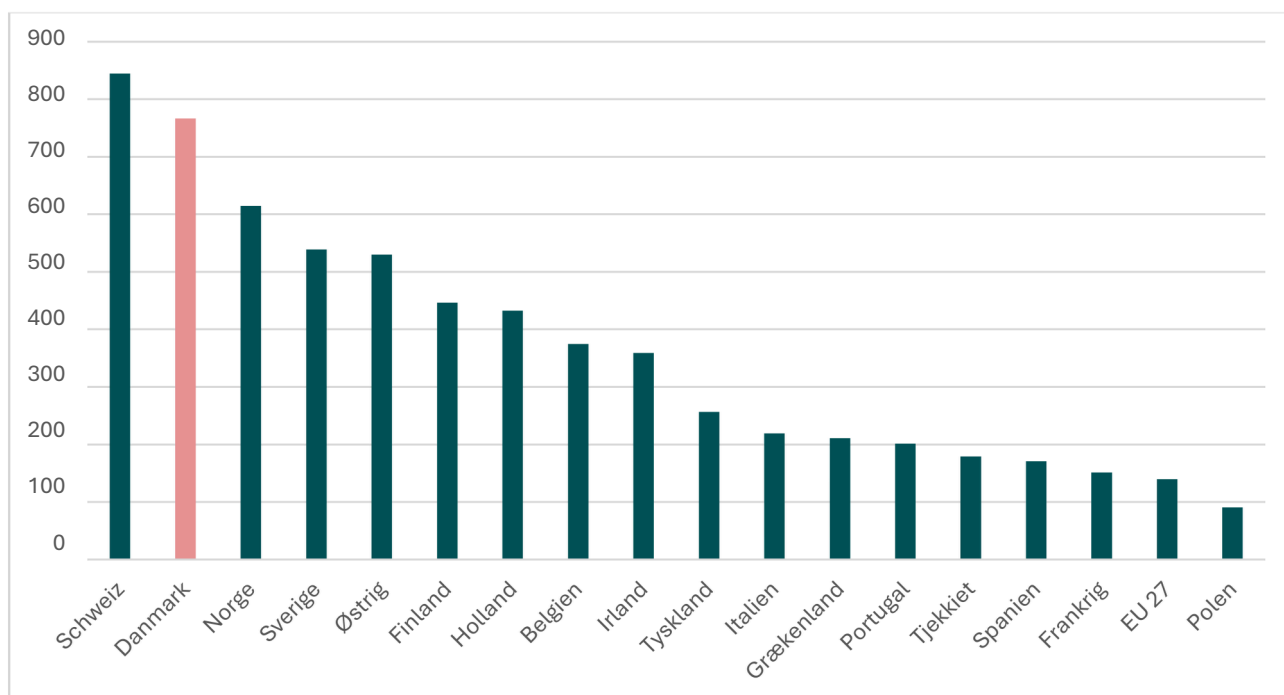
Kilde: OECD (MSTI database)

Anmærkning: Opgjort som forskerpersonale uden øvrigt FoU-personale som f.eks. teknikere.

Innovation

En af Danmarks styrkepositioner i EU's måling af innovationsperformance ligger i, at forskningen i Danmark i højere grad publiceres sammen med private partnere. Danmark havde flest offentlige og private sampubliceringer pr. indbygger i EU, men blev overgået af Schweiz. Sampubliceringer ses som en indikation på, at forskningsmiljøer er interessante i innovationsøjemed, og at der er et velfungerende samarbejde mellem offentlige og private forskningsmiljøer.

Figur 25: Antal offentlige og privat sampubliceringer pr. mio. indbyggere

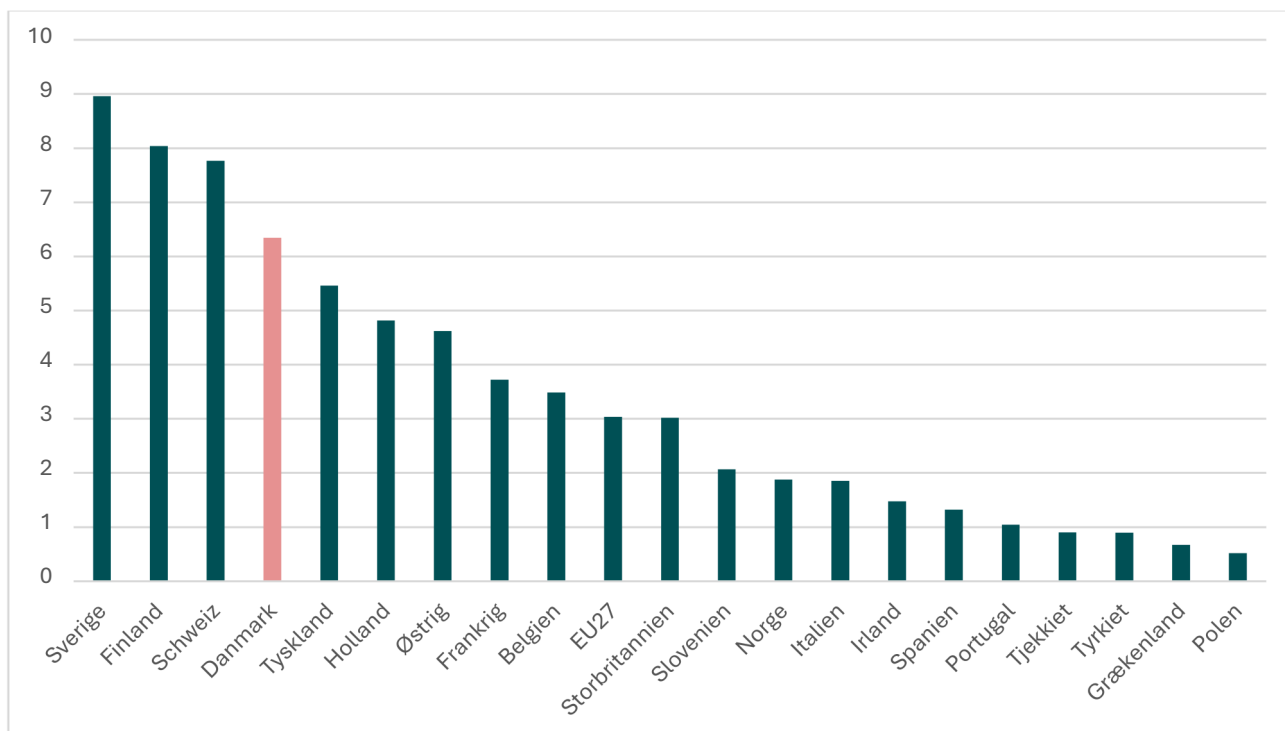
Kilde: EU-kommissionen: Innovation Scoreboard 2025

Anmærkning: Offentlige og private sampubliceringer er et parameter i EU's Innovation Scoreboard.

Innovation

I Innovation Scoreboard bliver antallet af patentansøgninger brugt som et udtryk for virksomheders evne til at opfinde nye produkter og skabe konkurrencefordele. Danmark ligger i toppen af opgørelsen, kun overgået af Sverige, Finland og Schweiz i patentansøgninger.

Figur 26: Patentansøgninger pr. milliard i BNP

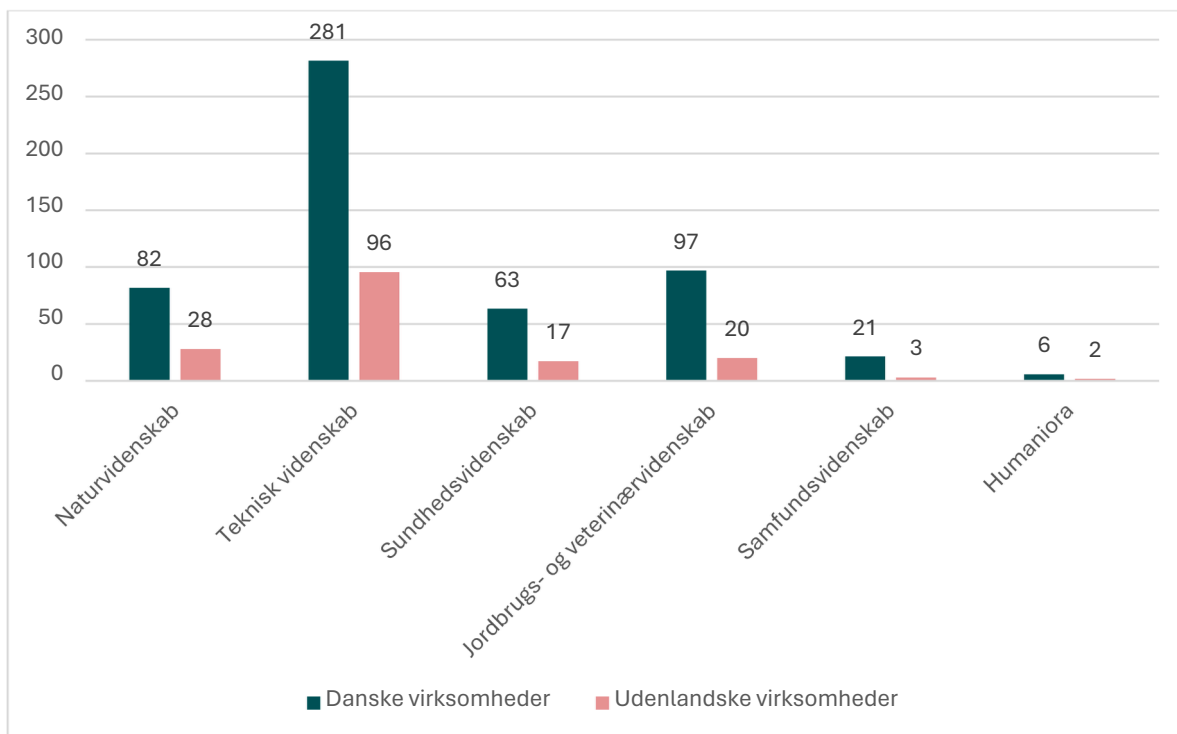
Kilde: EU-kommissionen: Innovation Scoreboard 2025

Anmærkning: BNP er købekraftjusteret i opgørelsen ved purchasing power standard (PPS), som er en opdigtet valutaenhed. Teoretisk er meningen, at man skal kunne købe det samme for 1 PPS i alle lande og dermed gøre lande sammenlignelige på trods af forskelle i prisniveauer. Patentansøgninger er opgjort som ansøgninger under Patent Cooperation Treaty (PCT).

Innovation

I alt finansierede virksomheder forskningsaktiviteter på universiteterne og de øvrige højere læreanstalter for 716 mio. kr. i 2024, heraf stammede de 551 mio. fra danske virksomheder og de resterende 166 mio. kr. kom fra udenlandske virksomheder. Omtrent halvdelen af de forskningsudgifter, der blev finansieret af virksomheder, lå inden for det tekniske hovedområde, som med 377 mio. kr. udgør klart det område med flest virksomhedsfinansierede forskningsaktiviteter. Herefter kommer jordbrugs- og veterinærvidenskab med 117 mio. kr., naturvidenskab med 110 mio. kr. og sundhedsvidenskab med 80 mio. kr. Virksomheder finansierede mindst forskning inden for det samfundsvidenskabelige hovedområde og humaniora med hhv. 24 og 8 mio. kr.

Figur 27: Danske og udenlandske virksomheders finansiering af forsknings- og udviklingsomkostninger på højere læreanstalter, fordelt på hovedområde, mio. kr., 2024

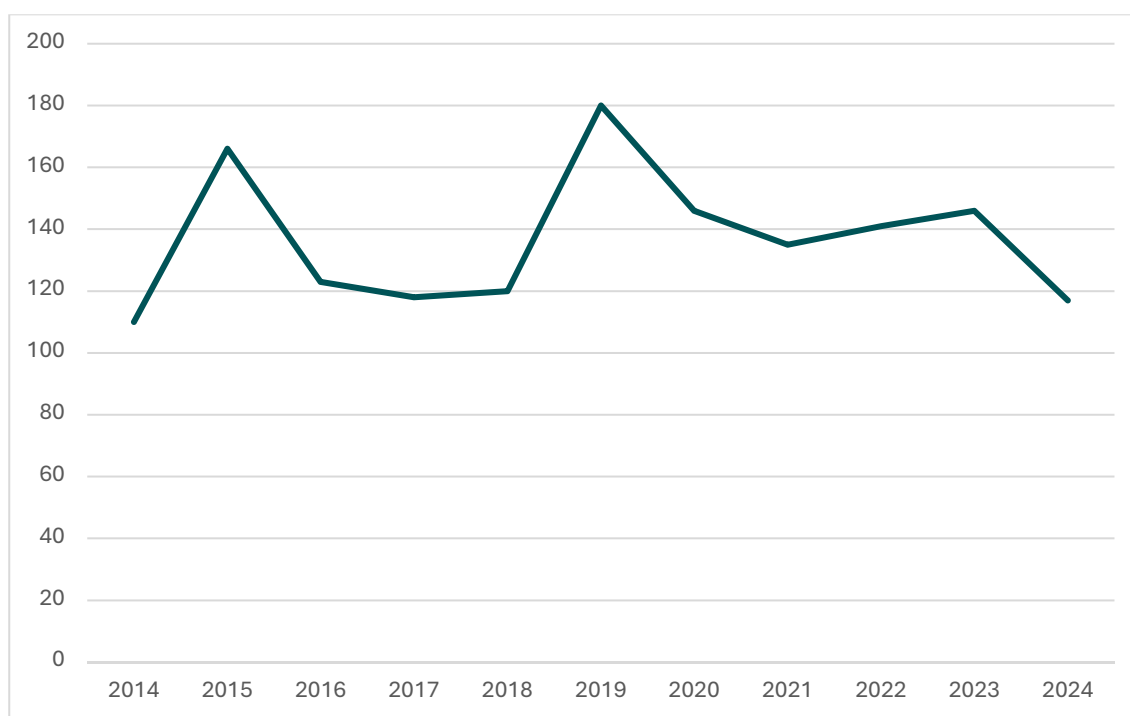
Kilde: Danmarks Statistik: Forskning og Udvikling i det offentlige, tabelsamling 2024 - foreløbige tal

Anmærkning: Begrebet 'højere læreanstalter' indeholder også andre typer videregående uddannelsesinstitutioner udover universiteterne, men universiteterne vurderes at udgøre størstedelen af midlerne i opgørelsen.

Innovation

Universiteterne indgår aftaler med f.eks. virksomheder, der muliggør kommerciel udnyttelse af immaterielle rettigheder. Igennem de seneste år har universiteterne årligt indgået mellem 110 og 150 licens-, salgs- og optionsaftaler. I 2015 og 2019 blev der indgået særligt mange aftaler med hhv. 166 aftaler i 2015 og 180 aftaler i 2019.

Figur 28: Antal licens-, salgs- og optionsaftaler

Kilde: Kommercialiseringsstatistikken 2024 via. Uddannelses- og Forskningsministeriets Datavarehus

Anmærkning: En licens-, salgs- eller optionsaftale giver mulighed for kommerciel udnyttelse af en rettighed, som er ejet af et universitet.